

EESTI PÄEVA- LEHT

ESTNISKI DAGBLADET

Kolmapäeval, 8. detsembril 1971

Nr. 97 (3682)

13. aastakäik

Eesti laste kaksikkeelsus USA-kongressil

CHICAGO (EPL) — Chicago Hilton-hotellis toimub praegu esimene rahvusvaheline lastekeelse uurijate kongress, millest Lääne-Saksamaa delegaadina võtab osa prof. Els Oksaar, kes on üks selle uurimusalala initsiatiivseid. Nüüd on kongressil juba 200 selle ala uurijat kogu maailmast.

Kongressi peateemaks on 3–8 aastaste laste keelelise arengu uurimine peaarhitekt kaksikeelse lastel ja nende sotsiokultuurilisel ümbrusel.

● Belgia Eesti Seltsi esimees Hans Mägi viibis Londonis, kus tal oli läbirääkimisi Inglismaa Eesti Seltsi esimehe V. Pärteliga mõlema seltsi koostöö tihendamiseks. Hans Mägi töötas aastaid Kongos, olles nüüd sama firma Brüsseli osakonnas tegeva.

● New Jerseys Mountainsides sündis Maret (n-na Sinisov) ja Tõnis Raamoti kolmanda lapsena tütar Liia-Margit. Lapse ise on tehnoloogia doktor sügavehituste alal, omades iseseisva ettevõtte ja olles ka New Yorgi ülikooli professor.

Prof. Els Oksaar esines ettekandega minoriteetide laste emakeele arengust, kus ta võrdles just eesti laste keele arengut Rootsis, Kanadas ja USA-s, samuti Saksamaal.

Kongress otsustas järgmise kokkutuleku pidada a. 1972 Kopenhaagenis ja prof. Oksaar on kutustud koordinaatoriks Euroopa teadlaste seas.

Pärast kongressi sõidab prof. Oksaar Indianasse Bloomingtoni ülikooli külalisloenguid pidama lingvistidele ja germanistidele, samuti loenguid peab ta külalisena ka Minneapolis. Üha rohkem tahetakse igal pool kuulda keelest kui ühiskondlikust tegurist. Sotsioloogistika, milliselega prof. Els Oksaar 10 aastat tagasi Rootsis alustas, on ka USA-s väga palju arenenud.

Uus sõnaduell UNO-komisjonis Balti küsimuses

NEW YORK (VES) — UNO kolmandas komisjonis jätkus USA esindaja Edward Dervinski sõnaduell N. Liidu esindajatega. Ta märkis sõnavõtudes vähemalt paarkümmend korda Eesti, Läti ja Leedu vabariike Vene uskolonialismi ohvritena. E. Dervinski USA esindajana rõhutas, et 131 UN-1 liikmesriigist on 80 saanud iseseisvuse pärast II maailmasõda, kuid samaaegselt kaotasid kolm Balti vabariiki oma iseseisvuse vägivalt N. Liitu inkorporeerimise tõttu. Märjiti, et E. Dervinski sõnavõtt komisjoni koosolekul ja väited Vene delegatidega olid väga õpetlikud paljudele delegaatidele, kellel senini Balti vabariikide olukorrad olid kaks päris tundmatud või vähetuntud. Venelased ütlesid Dervinskile vastu vaidlema nende delegatsioonil koosseisu võetud leedulase V. Zenkjavichuse, kes aga oli isegi oma kodumaa ajalooga vähe kursis.

Dervinski rünnakud N. Vene uskolonialismi vastu tulid Vene esindajatele üllatusena. Nad istusid ehmunud nägudega, kuulates USA rahvasaadiku ja esindaja paljastusi. Nels märjiti ära ka Kremli poolt teostatud küüditamise ja muudlaadi genotsiidid Balti rahvaste kallal.

Vene delegaat oma vastulauses opereeris demagoogiaga, märkides, nagu oleks E. Dervinski poolt esitatud ja üldiselt teadaolevad faktid "täielik ajaloole võltsing", millega tahetavat III komitee tähelepanu kõrvale juhtida USA ja teiste NATO maade kohta avaldatud kriitilist suhtumist pärast "Pretoria rezhimiga" (L-Aafrikas). Vene esindaja esitas nende propagandast tuntud valed, et USA-s

on varjupaiga leidnud poolfashistlikke Balti vabariikide valitsused, jättes siin nõuk vastast aktiveet. Neile andvat aga vastuse Nõuk. delegatsiooni leedulasest liige. Vene delegaadile sekundeerisid samade Vene väidetega Valgevene, Ukraina ja Kuuba.

Leedulase V. Zenkjavichuse vastamine Dervinskile toimus 16. nov. koosolekul. Ta nimetas end "Leedu välisministri abiks". Kuivõrd vähe ta oli Balti olukorraga kursis, näitab see, et ta ütles, et need maad said iseseisvaks 1917, ja sellega, et kontrevolütsioonilisi jõudusid abistanud Saksa keiser, USA ja Briti,

aidates neid eralduda N. Venest. 1944 aga soovitud nad liituda Venega, et leida kaitset Hitleri eest! Ta märkis Vene propagandast tuntud võltsinguid, et pool Leedu põllumaast kuulunud 600 isikule, teise poolega pidanud rahulduma 70 000 väikealulnikku. Leedus olid 40 prots rahvast kirjaoskamatud (!), pool rahvast töötud jne., kõik tuntud Vene demagoogilised väited. Kremli leedulasest käsilane süüdistas veel, et Philadelphia elav A. Impolavicius tapnud 300 inimest ja tema rügement 10 000 leedulast. Lõpuks ta pidas vajalikuks märkida, et N. Vene res-

Järg. lhk. 7

Aksioon USA:s UKRAINA JA VALGEVENE VÄLJA UNO-st

WASHINGTON (VES) — Republikaan J. Herbert Burke esitas USA kongressi Esindajatekolele resolutsioonikavandi, milles nõutakse USA UNO delegatsioonilt Ukraina ja Valgevene delegatsioonide UNO-st väljajätmise algatamist. Põhjenduseks on, et need kaks riiki ei vasta nende nõuetele iseseisvuse osas, mida UNO põhiõhkiri ette näeb — N. Liit peab neid oma lahutamatuks osadeks. Resolutsiooni kirjutas alla kohe alguses 53 liiget nii republikaanide kui demokraatide hulgast.

Ukraina ja Valge-Vene UNO-st väljajätmise aksiooni algatajatel ei ole mingid illusioonid, et välisministrium seda algatusi toetaks, kuna kardetakse pahandada N. Liitu. Sellepärast vajatakse aksioonile kõrgu andmiseks praeguseni resolutsioonile allkirjastanud 54 rahvasaadikule veel 165 aksioonikaaslast, mis annaks kok-

ku 219 rahvasaadikut, seega enam kui pool Esindajatekole 435 liikmet. Kommunistivastase aksiooni toetamiseks kutsutakse inimesi üles kirjutama oma valimispiirkonna rahvasaadikule ja teda veenma Ukraina ja Valge-Vene UNO-st väljajätmist nõudma.

Pakistan-India sõda jätkub täies skaalas

Sõda India ja Pakistani vahel on välisvaatlejate kohaselt vähemalt sama äge kui seda oli Teine maailmasõda Euroopas või Vietnamis konfliktis, kui lahingud sääl olid kõige ägedamas faasis. Täiesti isoleeritud Ida-Pakistanile sooritasid india väed kallaletungi igast küljest ja pole mingit kahtlust, et vastupanu selles piirkonnas on varsti mõitetu.

Läänerindel aga on seisund enam-vähem võrdne, kusjuures pakistani üksused paiguti on okupeerinud isegi India territooriumi. Muidugi tõlvavad mõlema riigi propagandaparaadid täies koormatusega, mõlemad pooled kirjutavad oma arveid toetavatele võtte.

India välisvõimadele märgivad, et lahingutegevuse esmasel eesmärgiks on vabastada Ida-Pakistan ja välja kuulutada Bangla Deshi vabariik. Seega võimaldub kojupöördumine ka nende paljudele miljonitele põgenikele, kes pärast märtsiülestõusu siirdusid Indiasse.

UNO julgeolekunõukogus esitas N. Liit kaks veto vähem kui 24 tunni jooksul, hääletades maha USA ja mitmete teiste riikide resolutsioonid, mis nägid ette nõuet, et vaenu-tegevus lakkaks ja et status quo jaastataks.

N. Liidu esindaja Malik rõhutas, et tähtsaimaks faktoriks tekkinud

olukorras on Pakistani korraldusmõine ühtlasi tuleb luua Ida-Pakistanis olukord, mis garanteeriks põgenikele vaba kojupöördumise. N. Liit rõhutas, et põhiline demokraatia Ida-Pakistanis tuleb taastada.

Pärast N. Liidu vetode esitamist avaldati soovi, et kogu India-Pakistanis küsimus viiakse üle "Riiskogusse". UNO peasekretär Thant omalt poolt avaldas soovi, et võttevaid pooled teeksid kahetunnise vaherahu selleks, et frondipiirkondadest võimaldaks evakueerida eventualaalselt hädasattunud UNO-persoonali.

Omamoodi kurioosumiks Julgeolekunõukogus hääletustel oli see, et USA ettepanekut igati toetas Hiina. Mis omakorda kutsus välja vene delegaadi hapuka märkuse, et "Ilmselt jätkub ameerika-hiina duett". Ingliseid ja prantslased ei hääletanud üldse, vaid märkisid, et nad tahaksid näha täpsemaid ja ulatuslikumaid lahendusi.

Soome ajakirjanik: Hirm, sõnavabaduse lõpmatamine, enese- tsensuur arenemas

HELSINGI (EPL) — Soomes on parempoolsed ringkonnad startinud uue kahekeelse ajalehe Expressiga, mille esimene number on äsja ilmunud. Selle ja teise, enne jõule ilmuva numbriga väljandjaks on fil. kand. Irina Matvejew, tuntud soomerootsi parempoolne poliitik. Tuleval aastal hakkab lehte välja andma aktsionärs Li-bertas, mille on asutanud parempoolsed eduskunta liikmed dr. Tuure Junnila, Georg C. Ehrnrooth ja Victor Procope. Nendest on dr. Junnila ja Ehrnrooth vastavalt konduserakonna ja rootsi rahvaerakonna parempoolsete gruppide juhid. Seega lehe taga ei ole koondusja rootsi rahvaerakond tervikuna, vaid ainult nende parempoolsete juhid, Victor Procope on omaaegse, nüüd juba surnud, välisministri Hjalmar Procope poeg. Expressi peatoimetajaks on pangadirektor Ove Ohlström.

Expressi esimeses numbris on avaldatud ms. ajaleht Uusi Suomi välis-sakonna toimetaja, fil. kand. Asko Vuorjoki artikkel "Sõnavabadus hädas". Kuna see artikkel, mis küll mõeldud eeskätt soomlastele lu-guajatele, käsitseb muuseum ka sama autori kevadel Uusi Suomi ilmunud ja hiljuti suurt rahvusvahelist tähelepanu äratanud artiklit "Balti küsi-mus tänapäeva maailmas" ning reaktsio-ni sellele Soomes, avaldame all-järgnevalt katkeld Vuorjoki uuest arti-klist:

"Kõige otsustavam nendest vaba-dustest, mida Tšitšinskislovakkia rahvas pärast 1968. aastat kaotas, oli sõnavabadus. See oli ka kõige suuremaks pinnaks venelaste sil-mis. Okupatsioonivägede soomusdi-

visid pidid pidama oma kõige ras-kevad lahingud mõne tosinaga aja-kirjaniku vastu. Kuid tsensuur taas-tati, kuna Kremli arvates masskom-munikatsioonivahendite kontrollimise-ni kuulub kommunistlikule ülemvõim-ku kõige tähtsamate aluste hulka.

On eriti alarameeriv, et Soome aja-kirjanduse 200-aastase juubeli aastal tsensuur ja sõnavabaduse lõpmatamine on levinud ja saanud juba laia ulatuse. Tuntud ja telgitagused näi-telid jätkuks kümnete viisi. Ohhkond hakkab meenutama tõiste kriisiga-de olusid. Mõningates lääne demo-kraatistes normaalselseta peatavatest informatiivsetest artiklitest hakatakse kinni, üksikutele ajakirjanikega avaldatakse survet või nelle "antak-se nõu".

On trüvituid olukorran, kus koda-nike tervel mõlemisviisil on hirmu värving. Otsesed poliitilises elus ju-ba aastaid esinenud hirmutamine on saanud lämmatava haarde nüüd ka ajakirjanduse maailmast. Vabad me-hed on kiire korras muutumas nar-riedeks.

On loomulikult selge, et vastutus-tundeline ajakirjanik ilma pikemata teab piiri mille üle vabaduse kasu-tamine ei saa minna. On ka ilma pikemata selge, et oma ülesannete kõrgusel olev ajakirjanik ei taha kunagi teadlikult kahjustada riigi huvisid, oлдagu poliitilistest lahen-dustest mistarvemisil tahes.

Kuid ka Soome täoliselt lääne-poolsel ja erapooletal maal peab Järg. lhk. 7

EPL 3. detsembril 1971

UUS SÕDA

Nüüd ei ole enam kahtlust, et sõjalised operatsioonid India ja Pakistani vahel on käigus — esialgu ainult Idapakistani piirajoonis, st. Pakistani selles osas, mis on riigi lääneosast lahutatud India territooriumiga ja asub tervelt 1800 km kaugusel "enamast" (ei ole huvitust märkida, et selles "enkaas" asub Pakistani rahvastiku peaos, kuigi läänepoolne Pakistan on pindalalt mitmekordselt suurem ja ka viljakandva maa peaos). Pakistani, milline on paljurahvuseline ja loodud elanikkonnaga (isolem) alusel nagu naaber India, on olnud raskesti riigi kogu hoidmiseks, sest Ida-Pakistani juhid on geograafiliselt ja rahvastikuliselt eelistavastastetud teotlenud pidevalt suuremat autonoomsust kui iseseisvust ennast välja. Nende raskuste tulemuseks olid lõpuks otsused iseseisvuskatsed, mis viisid mõlemad riigi pooled sõna tõsiselt mõttes kokkusaamisele, mille tulemuseks oli 10 miljoni põgeniku valgemine Indiasse.

India, kellele need põgenikemiljonid on suureks majanduslikuks koormaks, on aga sellest põgenikevoolusest tekkinud võimalusi rahvusvahelisele opiniooni tekitamiseks Lääne-Pakistani vastu (kellelga vahekorrad juba riigi loomisest peale on olnud vägagi teravad) osavalt ära kasutanud ja nagu paistab, otsustanud nende rahvusvahelise avaliku arvamise eeliste kaitseks küsimust lahendada oma kasuks. India ei ole kunagi leppinud Ees-India endise ühtlase keiserriigipoliitamisega kaheks riigiks, mis pärast peaministri Indira Gandhi seletust Idapakistani bengaalide abistamiseks ei ole kõige altruistlikumad. Et eeskätt India enda huvid on mängus, näitas Indira Gandhi demagoogiline seletus, et Pakistani armeed Idapakistani ohustab India julgeolekut, mis pärast ta ultimatiivset nõudis Läänepakistani "rahustestina" kõigi vägede väljavõimist. Ajal, mil India väed, kes on üle kahe korra tugevamad Pakistani kogu armeest, on Idapakistani sisse tunginud ja aktiivselt reinvastanud ja ilmselt ka organiiseerinud sellel alal partisanarmee, mis ilmselt omab Pakistani regulaarvägede väljatõmbamisel võimaluse India toetusel võimaluse valitsemise ülevõtmiseks. Seega tähendab Indira Gandhi ultimatum ühtlasi Idapakistani loovutamist. Aga kellele? On ilmselt, et loovad n.a. Bangla Deshi riik kujuneks küllalt nõrgaks ja kujuneks tõenäoliselt (nii loodab India) lähemas tulevikus sõltuvaks Indiast, mida muidugi Idapakistani lased vaevalt soovivad.

Kuid selles mängus, kus vastastikkused süüdistused kõlavad nagu Soome Talvesõja ja Baltikumi anastamise "põhjendused", on ka teisi huviootusi — nii on seal tegevumas ka puhtkommunistlikud partisanid, kes olid olemas juba "rahuajal" ja kelle eesmärgiks on luua kommunistlikku riiki. India on oma relvaabi viimastel aastatel peamiselt saanud Moskvast ja selle tõttu on ka Moskval oma sõna ütelda. Kui lugeda nõukogude lehti, siis on ilmselt, et Indiaalased Kremli täistoetus. Peking omakorda, kes mõni aasta tagasi oli Indiaga raskesti piirikonfliktis, on oma sünpaatiad arnud Pakistanile. Raske on aga uskuda, et India tähelekaardaks Puna-Hiina vaheleasumist, kuna ta ei ole küllaladest

tugev vastu võtna konfrontatsioone, mis võiksid viia samal ajal sõjalise konfliktini ka India partei Venega. Igal juhul on suurte imperialistlike kommunistriikide huvid siin markeeritud ja kahtlemata on ka India huvi imperialistlik.

Rataste vahele on jäänud Idapakistani rahvas, kes valimisel andis toetuse "oma parteile" ja selle juhtile Mujibur Rahmanile, kelle autonoomiaandused sisekonfliktid välja kutsusid. Rahman on vangistatud ja selles olukorras ei ole tal endal palju ütelda, kuidas ta sooviks näha Idapakistani tulevikuks kas autonoomse Pakistani osana, iseseisvana või India osana. Asja lahendamise on läinud Indira Gandhi kätte, kelle isa oli klassikalise rahupaotuse ja probleemide rahuliku lahendamise apostli Mahatma Gandhi õpilane.

KLA

Viinaroimad ja õnnetused okup. Eestis

Rahva Hääl toob viimasel ajal pealkirja all "Mis juhtus" ka õnnetusi ja kuritööid pearahuga alkoholi, ilmselt eesmärgiga "kasvatada" elanikkonda (viina ja muud alkoholi müüb riik).

Mõned näited sellest rubriigist:

- Maarandadestõuline Olo Truusalu Haapsalu rajoonis jõi veini ja õlut sel ajal, kui ta naine heinu vedas. Läks siis kaupluse juurde õlut looma. Koju jõudes oli heinavedu lõppenud ja naine kodust ära läinud. Keegi naljatas, et naine "läinu teistega". Viinastunud mees pani raevuhoos naisele kuulunud maja põlema, kus hävis nii naise kui ka ta enda vara. Rahvakohus mõistis Truusalu 5. aastaks "range režiimiga parandusliku töö kolooniasse". Selline on Stalini-aegsete vangilaagrite praegune nimi).

■ Vennad Rein ja Peeter Einaste saadeti vangistusse kuueks aastaks, kuna nad oma joomareketel olid Haapsalu rajoonis toorelt rõõvinud Rudolf Põikelit, varastanud koolivenda Harry Kiilvetki ning mürdnud sisse sugulase Rembert Loosi korterisse Valgas.

■ Purtsu jõe ajutiselt rippisallat üle minnes uppis pärast napsipidu kahtlastavõttupunkti tööpäeva lõpul 27-aastane Lembit Kipper — ta ei suutnud end hoida sillal.

■ Virtsu sadamas tormivarjus olevat Pärnu traallaevalt kukkus pärast pummeldamist Virtsu sööklas vette teine mehaanik Lembit Aru ja uppis.

Edutamised

Riigi Toiduainetevalituse (Lisv-medelsverket) organiseerimiskomitee on uue asutuse osakonnadirektoriks palgastimes Be 6 nimetatud Raimond Kolki. Samas asutuses on assistendiks (Ac 26) nimetatud Koitu Norén.

■ TELEFONIKONDE PEALTKUULAMINE on tänuksmaks vahendiks kuritegevuse vastu võitlemiseks. Ameerikas võidakse seda teha vaid kohtu igakordset loal. Aastas 1969. a. algusest kuni tänaseni on föderaalpolitsei FBI saanud 350 juhul loa telefonikõnede kuulamiseks, mille tulemusena arreteeriti 1500 kurjategijat — seega ümmarguselt viis kurjategijat iga telefonikõnede pealtkuulamise loa kohta.

VÄLISKOMMENTAAR

Miks läänleriigid vaikivad

Saksa Ljuidubariigi kantšler Brandt on mitmel puhul kinnitanud, et ta ajab oma "idapoliitikat" läänleriikide teadmisele ja nõusolekul. Seda küsimust aitab omalt poolt valgustada Bonnisis ilmutv ingliskeelne kuukiri Central Europe Journal, mille väljaandjaks on kirjastus Atlantic Forum. Kuukirja septembrikoostööri kaksiknumbris on toodud artikell pealkirjaga "Miks läänleriigid vaikivad", mille autoriks on dr. E. H. Alberg, kes on üle kahekümne aasta olnud Londoni välisministeeriumi teenistuses spetsialistina Saksa ja muude Euroopa küsimustes. Ta on varem käsitlenud pikemat Bonni Moskva-lepingut ja selle tagajärgi ning selle põhjal asjalikult iseloomustanud Bonni praegust idapoliitikat.

Ta märgib nüüd, et kolme läänleriigi valitsused on kindlalt tõrjunud teateid, nagu oleks neil tõsiselt reservatsioonid saksa idapoliitika suhtes. Need etamised on olulise tähtsusega, ütleb ta. Lääs peab säilitama ühise rinde, mitte ainult kriiside ajal, vaid ka pingelanguse õhkkonnas. Pealegi, poliitiline olukord Saksa Ljuidubariigis soaks kergesti ümberpaistuda, kui tõuseksid kahtlused liitlaste toetuse suhtes. Lääne-Saksa avalik arvamise võiks siis süüdistada Läänt ühe saksa ajaloolise algatuse nurjumises.

Veneleed ei loobu kergesti oma eesmärkidest, kirjutab dr. Albert edasi. Nad tahavad jätkata oma pigutusi, et muuta Lääne-Berlini üheks separatsiooniks poliitiliseks üksuseks, osmal praktiliselt. Näiteks, idasaksa DDR võib koostööd teha soodsult porgandi ja kepi meetodi kasutamiseks katsuma luua ühendatud kontakte Lääne-Berlini administratsiooniga, senati ja valitsusega. Sedaviisi saaks Saksa Ljuidubariik sealt välja jõrutud. Kui see praktiliselt saavutatakse ja Ida-Saksamaa hoidub toorest surveabinõu-

de faktikast, siis hakatakse üha rohkem leppima mõttega, et Lääne-Berlin on midagi olemas. Ja just sellepärast on "ljuidubariigi juuresoleku" põhimõte nii tähtis, kuigi Bonn ja Lääne-Berlini linnaeas Schütz on juba vihanud, et selle ulatust võiks vähendada.

Sellesama kuukirja novembri- numbris tuleks küsimuse juurde tagasi tehes artiklis, mis kannab pealkirja "Taandumine Berliinist". Autoriks on dr. Herbert Hupka, sotsiaaldemokraatlik liidupiiraja liige ja Sillesast väljatõrjutute ühingu esimees. Ta analüüsib lähemalt Berliini tehingu võimalikke tulemusi. Positiivseks küljek: kokkuleppe on liikumise reguleerimine Saksa Ljuidubariigi ja Lääne-Berlini vahel, kuigi nn. kuritegevuse klausel teeb sobimuse kahtlaseks. Lääne-Berlinlastel peaks põhimõttelisel avanema võimalus külastada Ida-Saksamaad niisama kui seni Lääne-Saksamaad. Kui lubatud on üks, nende tähtsime teine asi, mis pärast almut praktika võib sobimuse väärtust näidata. Esialgu on igatahes plussiks see, et Bonni valitsus esindab Lääne-Berlini nii konsulaarselt kui välispoliitiliselt.

Pildi negatiivseks küljek on, et praktiliselt olnud kõik koostööst DDR-ga. Teiseks miinus on, et sotsiaalse staatuse võrreldes ei seisa Ida-Berlin üldse enam nelja viitajuriigi vastustuse all. Sedasama võib ütelda saksa ljiudubariikliku mõju vähendamise kohta Lääne-Berlinis. Veelgi suuremaks võiduks idale on Nõukogude pekonstlaandi loomine Lääne-Berlinis. Kokku võttes on Berliini tehing niivõrd Ida blokile palju kasulikum kui vabale Saksamaale. Kuivõrd läbirääkimiste käigus saksa mõlemate poolte vahel on üksikajaliselt selgunud, püüab DDR jätkata oma poliitikat Lääne-Berlini isoleerimiseks, sedakorda mootutades sobimuse teksti. Ent Berliin on edasi Saksamaa pealinn, kuigi ta ei saa toimida sellena ei täna ega homme. Igatahes ei tohi Berliin ega tema lääneosa muutuda mingiks separatsiooniks poliitiliseks üksuseks.

Dr. Herbert Hupka ei ütle niisama selgesti kui dr. E. H. Albert, miks läänleriigid vaikivad Berliini tehingu läbiviimisel. Kaalul on ljiudubariigis Brandti kogu idapoliitika satus, mida kolme läänleriigi valitsused ei taha häirida, kuigi neil võib olla mitmesugused põhjendused reservatsioonide. Vaikimisest ei pea aga järeldama, nagu oleksid läänleriigid võholla valmis Berliinist taanduma. Pigem on kantšler Brandt sunnitud oma oma idapoliitikat revideerima, kui läänleriigid seda nõuavad.

A. K.

Noored ja AK 1971

V.a. EPL toimetuse! — Noored, kes AK-1 kohal viibisid, pidid tahes-tahtmatult küsima kes skautide tegevus tõesti on muutunud nii keeruliseks, et raske on sõnavõttudest aru saada. Räägitakse, vaieldakse ja arutatakse igasugu paragraafide ning põhikirja muutmist. Suurem osa pika jutu aja- jaist on vanemad juhid, kel ilmselt on suur lõbu iseenese häält kuulata. Maleva juhi üleskute, et jätame maha jutu paragraafidest ja hakkame tööst tööd tegema, jäi ka seekord hüüdjaks hääleks kõrbes. Nooremad, kes vähe peavad mõtlema enne kui nad raavad sõna võtta, said vaevalt ennast avaldada.

Pikk vaidlus oli koha üle eesti skautlits Rootsis peaks juhtima. Göteborgi rahvas tunneb end kangesti kutsutud ja seatud olevad. Ainult nendel järjekindlalt tegevus ja kord mada. Stockholmis skautide tegevus olevat sants, nii nagu seda üks "besser-wisser" väljandab, ilma et ta oleks vaevalt võtnud faktidega tutvuda. Ka eeskjuu... Mis pärast siis sants? Näiteks Stockholmis Karu lipkonnal on hundu ja hellakete osas üleskute välja läinud, et uusi liikmeid saada ning tegevust uuesti alustada. Skauti-

del, gaididel ja rajuritel on väga järjekindlalt igapäevaeline tegevus, samuti teistel Stockholmis lipkondadel. Ja juhu, kui sellest puudus AK-1 aruanne, võib kõike seda lugeda Karu lipkonna häälkandjast Meie Mat-sist. Kui mõni skaudijuhitdest ei tea, et selline väljaanne on olemas, võib ta ka lipkonna liikmeil tegevuse kohta küsida, enne kui öeldakse, et tegevust polegi.

Kui see "skautlik" elu sedaviisi edasi läheb, võib igatiks kindel olla, et eesti skautlus on varsti välja surumas. Seda näitavad Maleva igasastased aruanded liikmete arvu kohta. Ainult suurirütus tõmbavad kaasa eesti noori ja siis nad kahjuks ei tule kaasa kui skaudid, vaid kui turistid. Peale suuri üritusi tõmbavad nad endid jälle tegevusest kõrvale, sest et pole huvitavat tegevust neile pakku-

Kuna lootus on see, mis inimesed kõige viimasena lahkub, siis loode, et uus huviala programm eesti- aineliste osedaga annab seda jõudu skautlusele, mida sellel on tarvis.

JÕMMID 66

Karu Lipkonna Rajurid

Gerhard Peet.

G. Peet EK teenistusse Göteborgis

Eesti Komitee Göteborgi osakonna büroo asus siigisest alates Göteborgis Eesti Majas. 1. detsembrist asus büroo juhataja kohale Gerhard Peet ning ametniks poud Helene Sikkar ja Ellen Mel.

Tööturuvalituse esindajana ametlikuks tööjuhatajaks on hr. Emil Od-raks, kes aga ei kuulu büroo amet-nike koosseisu. Eesti Komitee Göteborgi osakonna aadress on: Drötningsgatan 27, 411 14 Göteborg, telefon 681/11 59 00.

Läti film rootsi TV-s

Rootsi televisioon näitas mõndu- nud reedel Läti filmiõõstuse pro-duktsiooni "Edgars ja Kristina" mis tugineb ühele novellile mõn- dunud sajandi mõisast, kus peate- gelased on vastavalt tallipoiss ja toimeits.

Nende romantiline armulugu, mi- da häirivad Edgarsis kõrtsikaklused, napsitamised, kaardimäng ja vastu- hakkamised parunile ja opanile, oli kujutatud "kirjanduslikult" ja il- ma poliitikat. Saksastest parun oli kujutatud suhteliselt pehmene, kes tegutseb rohkem käitmaksuhimulise opani mõjul, kui ta kihutab Edgars- si mõisast minema. Pettunud Kristi- na, kueldes Edgarsis uuest võitgite- dest, otsustab abielluda rikka talu- pojaga. Kui aga ta laulutele eel koh- tab uuesti Edgarsit, on armastus- uuesti lõkkel ja pulmast ei tule mi- dagi välja. Edgars saab oma Kristi- na kõigest hoolimata.

Televisioon vabandas juba ette, pa- ludes mitte läti päritoluga vastajatel pahaks panna, et esimesed 10 minu- tit filmist on venekeelset. TV oli koopia sellisel saanud nähtavasti Moskva eksitusest kes selle müis. Joonistatud eelilmi oli Eestis "Tal- linn-filmist.

EESTI PÄEVALEHT

Eestniska Dagbladet
Peatoimetaja Juhana Kokla
Vastutav väljaandja
(ansv. utg.)
Arvi Moor

Toimetus ja talitus:
EESTI MAJAS Stockholmis:
Wallingatan 32, 1 tr.
Postiaadress: Box 667
101 29 Stockholm I
Telefon 21 84 46

Toimetaja Eskilstuna Jüri Aus
Andr. Eesti Päevaleht, Box 120,
631 02 Eskilstuna, tel. 016/14 77 72
Tellimispostigiro nr. 15 67 70-0
Kuulutusarvete postigiro 60 59 00
—0, Eesti Päevaleht Förlägs AB,
Stockholm

Tellimishinnad:
Aasta kr. 120-
Termin (4 kuud) kr. 45-
Kuu kr. 12-

Väljaandja EESTI PÄEVALEHT
FÖRLÄGS AB

Trükkija: Eskilstuna-Kuriersen
Tryckeri AB Eskilstuna 1971

Mis saab Rahvus-Hiinast? Sõda Pekingiga ebatõeline

(VE) Just nagu mingi saatuse ironiana, oli Taivani pealinn Taipei president Tshiang Kai-shek'i 81. a. sünnipäeva pidulikuks tähistamiseks lipuühtes kui New Yorgis, Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni Üldkogu istungjärgul lähenes saatustlik hääletamine. Ehkki Puna-Hiina aksepteerimist võis pidada väga tõenäoliseks, kindlatavast vaatlejaid, et Taivanil nägi et tahetud siiski seda uskuda. Pidulikus meeleolus olles eeldati, et just nagu eelmiselgi aastal õnnestut. USA-l ka nüüd tõkestada Pekingi rezhimi sissepääsu maailmaorganisatsiooni ja tulemusena vihatavast Hiina kommunistid liivõrd põhjalikult, et nad järgmisel aastal ei teegi enam proovi. Vähemalt mõtlesid nii paljud Formoosa valitsustegelased.

See soovunelm aga hahitus järsku ja tekitas hetkeks masendatud meeleolu. See ei kestnud aga kaua, sest Tshiang Kai-shek kutsus kohe rahvast üles rahu ning üksmeelse sülitamisele ja lisas: "Rahvusliku Hiina saatuse ei ole Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni määrata. See on meie endi käes. Meil on küllaltki suurearvuline rahvas ja märkimisväärsed ressursid, mis võimaldavad meie sõjalises ja majanduslikus jõus".

Välisminister Show Shu-ku, kes juhtis Rahvusliku Hiina delegatsiooni UNO koosolekusaalist välja just enne saatustlikku hääletamist, ütles samuti: "Me tulemevast nüüdsest peale oma sidemete sõpradele. Hiina elab ilusti edasi".

Sama teemat rõhutasid kõik Formoosa ajalehed, tuues esile, et ka sellised riigid nagu Lääne-Saksamaa ja Šveits ei kuulu Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni, kuid on sellegi peolest ütsval järjel.

Sellest kõigest hoolimata tekib küsimus: Kas saab Rahvusliku Hiina nüüd sallida omaette ühikuna pärast sellist ränka diplomaatilist tagasilööki? USA võimud arvavad, et lähemate aastate jooksul ei ole saareriigi stabiilsus mingis tõesel ohus. Üks valitsustegelastest Washingtonis ütles: "Hiina kommunistid ei ründa Taivanit, kuna neil pole seal kedagi, kes sihtaks neil paate kaldale tõmmata. Neil puuduvad vahendid Normandia tüübilise rünnaku sooritamiseks ja isegi kui see neil võimalikuks osutuks, tuleb ikkagi arvestada, et Hiina rahvastel on suuruselt kuues armees maailmas. Pealegi ei saa kommunistid endile sellist ataki lubada ajal millal N. Liit koondab vägesid nende piirialale. Selline olukord jääb põhiliselt kehtima veel mitmekes aastaks".

Teiseks reahtedits tuleb pida-da seda, et Taivani majandus on kindlal ajal.

Viimase kümne aasta jooksul on majanduslik kasv olnud keskmiselt 10 protsenti aastas ja väliskaubaduse, bilansiga 4 miljardit dollarit aastas on peasegu võrdne kogu Hiina

na mannermaa omaga. Sellest kõigest hoolimata sõltub Taivani majanduselt pidev kasv väliskapitali investeeringust, mis omakorda on olnud usust Rahvusliku Hiina tulevikuks. Seega on lehv areng suurel määral teguritest, mida Tshiang Kai-shek'i valitus ise ei saa kontrollida.

Väljahäätlemisele Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni kaaneb kindlasti veel teistsgi poliitilisi "erisioone", ja USA-s arvestatakse, et 59-st riigist, kes praegu Rahvusliku Hiina rezhimi tunnustavad lähtub umbes üks kolmandik üle Pekingi rezhimi poole. Siin aga jällegi tuleb meenutada Taivani oskust teha tulust äri ka nende riikidega, kellega diplomaatiline läbimine puudub. Nii näiteks uures moodunud aastal kaubanduslik läbikäimine nihasti Kanada kui ka Inglismaaga ehkki kumbki nendest riikidest ei oma Taivanil diplomaatilist esindust.

Taivanis eneses valitsevad sisenised lahkhelid 2 miljoni "suuremaalase" (rahvuslase, kes omal ajal põgenesid mannermaalt koos Tshiang Kai-shekiga) ja 12 miljoni "etnilise" taiwanlase vahel, kes moodustavad suure pärimaalsakonna.

Enamus vaatlejatest aga arvab, et rezhim suudab nendest poliitilistest riisotsioonidest raskustest üle saada veel paljude aastate vältel. Palju olulisema tähtsusega on Washingtoni kestev teotus. Ehkki USA valitus presidendiga eesotsas on kindlaltanud, et põhiline USA kaitsereakt Taivani-ga jääb kehtima, ei ole Tshiang Kai-shek selles enam nii kindel. Loomulikult on ta valituse suure mure ja meelepahaga jälginud USA viimasegeest lähenemist Puna-Hiinale ja umbusuga suhtutakse Nixon'i eelseisvasse Pekingi visidisse.

Ametlikult kindlitate Washington, et USA ei jätta Rahvusliku Hiina maha. Sellegi poolest arvestatakse, et kunagi peavad Hiina kaks rivaalrezhimi jõudma mingisugusele omavahelisele kokkuleppele. Vähesed loodavad sellisele olukorrale senikaua, kui praegused rezhimid on võimul Taipeis ja Pekingis. "Selleks kulub

palju aega, üks generatsioon või kogu-ni rohkem ja mõlemad rezhimid peavad vahepeal palju muutuma" ütlevad üks USA analüütik. "Vahepeal ei näe aga ma mingit põhjust, miks rahvas Taivani saarel ei võiks päris mugavalt edasi elada".

Möödunud nädalal tegi Taivani valitus teatavaks kolm uut suurt väliskapitali investeeringut — USA kiudaine tööstus, Austria terasevabrik ja Hong Kongi majutamisprojekt. See kapitalipaigutus ulatub miljonitesse dollaritesse, kuid samas peab nentima, et üldine väliskapitali investeering ähvardab tänavu langeda 100-miljonile dollarile võrreldes rekordilise 139 miljoni dollariga möödunud aastal.

Tshiang Kai-shekil on palju kritiseerijaid, kuid (üle al andes peab ütleva, et tal õnnestus muuta Taivan Jaapani põllumajanduslikust kolooniast moodaks tööstusriigiks.

Ta viis läbi maareformi ja kasutas hästi USA-lt, "käsi rahaks" saanud 4 miljardit dollarit industriaaliseerimiseks.

Mis saab aga Tshiang Kai-shek'i kausaest unistusest — vallutada kogu Hiina mannermaa? Kuigi eksilarnee koomb 400 000-st mehest ja sellele lisandub USA-s väljaõppe saanud 80 000 mehele lennuvägi 355 võitluslennukiga, ei usu enam keegi, et Tshiang tõustaks kunagi oma jalga Hiina mannermaa pinnale. Ilmselt on ta ka ise sellest ambitsioonist juba ammu loobunud.

Tshiangi poeg ja troonipärija, 62-aastane asepeaminister Tshiang Shing-kuo, kellele nüüd kuuluvad mitmed tähtsad võimufunktsioonid, ei ole nii sõjakas kui ta isa. Möödunud nädalal levitati jälle kuuludusi, et noorem Tshiang on käinud salaja Pekingis sealseste võimeuse-tega läbirääkimisi pidamas. Seda kuuludust eitati ametlikult poolt niisama kategooriliselt nagu varemategi taolistel juhtudel, kuid päris kindel ei ole selles keegi. Nii mõnedki muudatused võivad toimuda Peking-Taipeh vahetkordades kui Tshiang Kai-shek sureb.

Tshiang Kai-shek, Rahvus-Hiina sümbol.

JO: Kord pealinnas ebarahuldav

Rootsi Justitiele Ombudsman, ülguse esindaja, Gunnar Thyrsson on konstateerinud, et kord ja julgeolek Stockholmis südalinnas on ebarahuldav.

JO leiab, et politsei ei suuda olukorrad jagu saada. Tegemist on suurelt osalt noorsoo-probleemiga, misprast JO arvates oleks olulisem kui poliitselised abinõud hoolitseda kasvatuses eest kodus ja koolis. Siin oleks vaja tugevat panust.

JO ütleva, et paljud inimesed, eriti vanemad naised, tunnevad end ebakindlana tänavatel ja alimaarsuudtel. Levine üha enam arvamus, et ühiskond ei ole midagi teinud olukordade parandamiseks. JO leiab aga, et süüdi ei ole politsei, kes täidab oma kohust ja mingil viisil ei anna järele vägivaldsusele.

Narkootikud

LAKEWOOD (VES) — Lakewoodi lähedal Jacksoni metsas tahati neli eesti noorukit ja arresteriti uimastusmürkide tarvitamise pärast.

Arresterituteks olid Toomas Troost, Baltimorest, Harry Sepp, Lakewoodist, ja Toomas Kuusalu, Lakewoodist. Neljanda nooruki nime politsei ei avaldanud, kuna see oli alla 16 aasta. Nad vabastati kautsjoni vastu ja anti vanemate hoole alla.

105 spiooni "ülearused"

LONDON (EPL) — Inglismaal oli hiljuti kõne all Vene 105 spiooni väljasaatmine, mille kohta esitati arupärimine.

Välisküsimuste referent tähendas vastuses muuhulgas: "Nii tohtu suure spioonidevõrgu paigutamine Inglismaale oli kaunis tarbetu raiskamine venelaste poolt. Nagu ilmeb, oleks suure osa spioonide tööd võinud ära teha paar kantselseipreilit kääride ja ajalehede-ajakirjade väljalõigetega".

Lennake jõuluostudeks Soome! Odavad-head nädalalõpu lennud

Keskkulud, huvitavad ja lõbusad nädalalõpu-reisid Helsingisse ja Turusse oleksid kindlasti vahelduseks aasta pimedaimal ajal. Kestvuse poolest oleksid nad sobivaks alternatiiviks neile, kel pole aega ega võimalust sooritada pikemalet reiki lõunapoolsematele laiuskraadidele. Ja näiteks ei asu Helsingi Stockholmist kaugemal kui üks tund — kasutades Finnairi mugavaid ühendusi Arlandalt.

Kuidas näeb siis välja programm Helsingi suhtes?

Finnairi Super Caravelle tõuseb Arlandalt lennuväljalt reedel kell 19.30 ja maandub Helsingis kõigest 50 minutit hiljem, misjärele suundutakse hotellidesse Fiskartorget, Marski, Merihotelli, Vaakuna.

Hotellid kuuluvad tipplassis — kõikides leidub näiteks saun, baar, ööklubid. Mõnedes veel peale selle basseini, floor show, striptease — ent Helsingi öieti kurbiseb nii lõbusust-kohtadest kui ka paljudest, kus võib viljeleda rohkem intellektuaalseid harrastusi. Nagu muuseumid, kirikud, kunstialgareid, teatrid, konserdid jne.

Materiaalsete naudingute hulka võib arvutada Soome pealinnast kaasaõveta-odavaid toiduaineid. Miks mitte ekskursiivseid fil-leesid, neeru, juustu, cocktail-vorsti kui ka igasuguseid teisi bõrgu-tisi. Lennu-weekend Helsingisse võib kujuneda sisulaks esimesest sekundist kuni kõige viimaseni. Tuleb alla kriipsutada ka fakti, et

Finnairiga saab sooritada ka ainult lennureise, s.t. ilma hotellita. Sel juhul maksab sõit e/t Helsingisse individuaalselt 224,- kusjuures iga kaasaõveta perekonnaliige maksab oma sõidu eest 112,-.

Vastavad hinnad Turusse on 165,- ja 83,-.

TURU

Turu on Soomes öieti kõige rohkem tuntud selle poolest, et just selles linnas on kõige edukamalt viljeletud Soome-Rootsi kultuuri ja ajalugu. Turus on tohtutud palju kultuurimälestisi vanadest aegadest, mil Soome veel oli üks Rootsi kuningriigi osadest.

Muidugi on ka Turusse organiseeritud nädalalõpu-reisid hõlpsalt organiseeritud ja hotellid turus on esmaklassilised. Kasutusel on hotellid Kulssalo, Hamburger Börs ja Societeshuset.

Sõiduaegade kohta võiks nimetada, et lennuk lahku Arlandalt lennuväljalt reedel kl. 18.20, olles Turus kohal kl. 19.45. On olemas ka ühen-

dus, mis väljub Arlandalt kl. 15.15, kuid see lennuk vahemaandub Mariehamnis ja on kohal Turus kl. 17.20. Tagasisõit toimub Turust pühapäeval kell 18 ja kl. 19.35.

Nädalalõpu reisideks on ühendus olemas ka Göteborgist, kusjuures lennuk startib sõitselt Torslanda lennuväljalt reedel kl. 19.10. Helsingis ollakse kohal 21.30. Tagasisõit Helsingist pühapäeval, kl. 14.30.

Ostuvõimalused ka Turus suured, lennuväljal tax-free kauplus.

Võib juhtida tähelepanu asjaolule, et nädalalõpu-reisidel Soome kohaldatakse ka perekonnarabati, mis tähendab seda, et kaasaõveta abikaasa saab rabati 50 prots, samuti lapse aastates 12-25, kui tegemist on edasi-tagasi piletiga ökonoomia-klas-sis. Separatireisidel Soomes on rabati 25 prots. abikaasale ja lastele aastates 12-20, ka üheotsa reisidel.

• Dotsent Peep Algvere Karolinska Instituuti juurest siirdus aastaks teaduslikule tööle Bostoni ülikooli juurde USA-s.

FLYGWEEKEND i HELSINGIS

See lõob eluvaimule särtsu sisse! Te stardite reede õhtul Arlandast FINNAIRIGA ja juba tunni aja pärast võtate oma valduse hotellitoa. Mispale Teil on kaks päeva aega nautida elu meelitavali luksuulikus miljöös — einetada hästi, magada hästi ja lõbustada end otse kuninglikult nii hotellis endas kui väljaspool hotelli. Nimetatud reisi hinnad alates kr. 336,-. Sisse on arvestatud lennureis Stockholm—Helsingi e/t, 2 ööd kahelele inimesele koos hommiku-eine ja lantshiga, teenindusega ning sightseeinguga Helsingis.

või TURUS

Vastav hind Turgu on 275,- kuni 294,-. Kasutage juhust ja täitke oma sügavkülmuti maitsvate toiduainetega. Nõudke brošüüri oma reisibüroost.

ja parim kõigest —

PEREKONNARABATT

FINNAIR

Gehleni testament:

Lääs peab nõudma iseseisvust N. LIIDU SATELLIITIDELE

Saksa luureteenistuse kauaaegse juni kindral Reinhard Gehleni poliitilise testamendi moodustavad kolm viimast peatükki tema teoses "Der Dienst". Neis käsitleb autor kordamööda nõukogude poliitikat ja kommunistlikku ideoloogiat, maailmakommunistlikku aktiivsust ja infiltratsiooni ning nõukogude võimupoliitikat ja selle tagajärgi. Oma kogemuste põhjal a Gehlen veendunud, et kommunistliku ideoloogilise põhimõtte poliitiliste abinõude võtmisel on tänapäeval niisama mõduandvad kui varem. Läänes kiputakse seda kas unustama või selles kahtlema. Gehlen tõrjub kõige tõsisemalt arvamus, nagu oleks kommunismi sihitatust mõned olulised muudatused aset leidnud. Vastupidi, kommunismi ohtlikkusest pole mingit vähenemist märgata.

Kuna Nõukogude juhtkond on teadlik ülemaailmse sõjalise kokkupõrke suurest riisikost, püüab ta edu saavutada "teiste abinõude" rakendamise. Siia kuuluvad lootsõnadena ideoloogia, koeksistents, suhte normaliseerimine ja rahuvõitlus, pingelangeamine ja täielik desarmeerimine, kõik jutumärkides. Nii-

sugust mõistete küllust, mis iseenest arusaamisi ei ajavad, täiendatakse hõlpselt hulga organisatsioonide ja asutustega, mis on määratud selleks, et kommunistlikku teooriat ellu viia praktilisel teel.

Nendeks organisatsioonideks on Maailma ametiühingute liit Prahas, Maailma rahunõukogu Helsingis, Demokraatliku noorsoo maailmaliiit Budapestis, Rahvusvaheline üliõpilaste liit Prahas, Rahvusvaheline demokraatlik naistühing Ida-Berlinis, Rahvusvaheline õpetajate ametiühing liit Prahas, Rahvusvaheline juristide organisatsioon Prahas, Rahvusvaheline raadio- ja kaugnõuorganisatsioon Prahas, Rahvusvaheline demokraatlike juristide ühing Brüsselis, Teadlaste maailma-föderatsioon Londonis ja Rahvusvaheline vastupanuvõitlejate föderatsioon Viinis.

Loetelu on koostatud organisatsioonide aktiivsuse alusel ja sellest nähtub, et kõige aktiivsemate ja seepärast vabale maailmale kõige ohtlikumate organisatsioonide peakorterid on Prahas. See tõsiasi mõjus arvatavasti kaasa, et Nõukogude juhtkond pidi kiirustama Tšehhoslovakkia teistkordse okupeerimise 1968 augustis. Prahas asuvad viiest organisatsioonist peab Gehlen Läänele kõige ohtlikumaks Maailma ametiühingute liitu, teisenä loeb ta samuti ohtlikuks Maailma rahunõukogu Helsingis.

Edasi käsitleb Gehlen kommunistlike parteisid Lääne-Euroopas, millede hulgas ta tõstab esile Prantsuse ja Itaalia omi kui liikmete arvult kõige suuremaid. Kõigil Lääne-Euroopa kommunistlikele parteile on siiski nii palju ühist, et nad seisavad kahekordse dilemma ees. Esialgu võivad nad vaevalt loota oma jõududega ja legaalsel teel võimule tulla. Teiseks aga pole neil ka väljapaatide vägivaldse revolutsiooniga endile teed rajada isegi kaugemas perspektiivis. Peaegu kõigis Lääne-Euroopa maades on kommunistlikud parteid seepärast sunnitud tugendama oma propagandat sihiga suurendada oma mõju mitmesugustel aladel ja uusi liikmeid kaasata tõmmata. Seejuures jätkub ühtlasi nende parteide koostöö mitmesuguste kommunistlike meelestatud maailmorganisatsioonidega.

Kommunistlike maid vaadeles märgib Gehlen, et kõigi nende diplomaatilised esindused vabas maailmas täidavad kahekordset funktsiooni. Nad viivad ellu ja kaitsavad oma aua välispoliitikat, teistest küljest aga kannavad hoolt mitmesuguste kommunistlike aktiivide teostamise eest.

Säärane kahekordne roll väärab seda rõhkem tähelepanu, et see on täielik vastuolus konventsionaalse diplomaatiaga. Vähemalt 40 protsenti personaalidest saatkondades, kaubandussuhtes või muudes kommunistlike maade välisorganisatsioonide Nõukogude riikliku julgeolekukomitee KGB või mõne teise salateenistuse juurde.

Seepärast peab vaba maailm armutult paljastama ja avalikkusele teatavaks tegema kõik kommunistlike teod meetodid ja abinõud, nagu need kasutamist on leidnud.

Viimaseks peatükiks Gehleni aruandes on ülevaade Nõukogude võimupoliitika ja selle tagajärgedest viimase kahekümne viie aasta jooksul. Ta märgib, et ühenduses Teise maailmasõjaga langesid N. Liidu kätte Balti riigid, Soome muutus de facto temast sõltuvaks, Kaug-Idas okupeeriti osa Kuriili saartest. Te-

herani ja Jalta kokkuleppeid rikudes kehtestas N. Liit oma režiimi Ida-Euroopa maades. Sest saadik on Moskva kavakindlalt taotlenud USA väljatorjumist Euroopast, katsudes pidevalt kiskuda kriisikoldeisse kaugemal väljaspool. Kahtlemata püüab Kremli ka edaspidi kasutada võimalusi ühe "Vietnami" valimis-miseks Ühendriikidele.

Kui Kremli samal ajal "koeksistentsi ja pingelanguse" tähe all taotleb Euroopa julgestuskonverentsi, siis teeb ta seda lootuse, et eurooplaste abiga võib ehk korda minna ameeriklasi Euroopast välja suruda.

Gehlen ütleb, et ta ei jaga läänes levinud arvamist, et N. Liit tahab Euroopa julgestuskonverentsi kaudu kindlustada oma seljatagust konfliktit puhuks Puna-Hiinaga. Kuigi tüli Pekingiga teeb Moskvale muret, ei paku see tõsiselt ohtu Nõukogudele ei praegu ega ettenähtaval ajal. Nõukogude tohtu sõjaväeline ülekaal lähemal aastatel tähendab, et sõda mõlema võimu vahel on ebatõenäolikk. See lõpeks siis Pekingi kaotusega, koormaks aga Moskvat võimatu suurt piirkonna varustamisega ja valitsemisega. Selles seisukohas ei muuda midagi USSuri-vahejuhtumid 1969 märtsis, mis olid kohaliku laadi ja said pealegi mõlemalt poolt teadlikult üles puhutud.

Kui aga peaks juhtuma, et vastupidi sellele arvamisele Nõukogud oma mures Puna-Hiina pärast lõppeolest tahavad oma seljatagust

Kas USA annaks kaitset Taiwanile, küsiti Rogersilt

WASHINGTON (VES) — Ajakiri "U S. News & World Report" tegi jututajamise välisminister W. P. Rogersiga, esitades muuhulgas otsekohese küsimuse: kas USA lähaks Rahvuslikule Hiinale appli, kui Puna-Hiina seda ründaks? Kõnelusel kerkisid üles veel paljud teised probleemid, näiteks maailma pealinnades levivad kuulused, et USA tahab vähendada SEATO ja NATO osatähtsust. Välisminister kinnitas, et USA poliitika kommunistlike maade suhtes on võtnud täiesti uue suuna, mille taktikaliseks peajooneks on pänduvus ja lõppeamärgiks — rahu vähemalt meie generatsiooni kestvuseks. SEATO tähtsust pole kavas vähendada ja sidemaid nende riikidega püütakse hoida endistena.

Mis puutub Rahvuslikku Hiinasse, siis USA tahab sellega diplomaatlikku suhtlemist jätkata, ütles välisminister. Kuid kuidas USA reageeriks, kui Puna-Hiina ründaks Taiwanit? — Well, ütles välisminister, meie loodame, et sellist olukorda ei kerki. — Kas leping Taiwaniga kohustab meid temale apli minema? — Meie oleme seda kohustatud tegema — lepingu järele, ütles välisminister.

KAS PEKINGIGA LUUAKE diplomaatlikult suhted? küsis ajakiri edasi. Kuna Puna-Hiina on kinnitanud, et ta astub diplomaatlikku vahetorda ainult nende riikidega, kes Rahvuslikku Hiinat ei tunnusta, siis peaks USA enne loobuma Taiwaniga suhtlemisest. Välisminister arvas, et praeguses olu-

Läänes julgustada, siis võib ainult loota, et läinellitased keelduvad Kremli soovile vastu tulemast nii kaua, kui ta oma satellitidele keelel igasugust iseseisvust ja 17 miljonit sakslast oma kommunistliku režiimi all hoib.

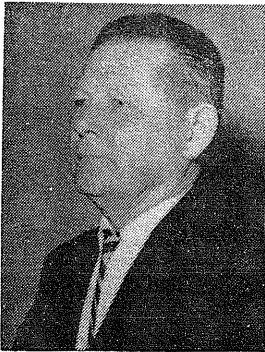
Gehlen lõpetab oma arutluse lootuses, et kogu vaba Euroopa, Hispaania kaasaarvatud, liitub ühiseks poliitiliseks jõuks, mis on võimeline Nõukogude edasitungit peatama. Seejuures ei tohi unustada, et Nõukogude korduvad ettepanekud Euroopa julgestuskonverentsi pidamiseks on mõeldud üksnes selleks, et Lääne-Euroopa ühinemist takistada.

A. Kristian

korras ja nende tingimuste juures Pekingi ja Washingtoni vahel diplomaatlikku suhtlemist ei teki.

— Kuid asjaolud muutuvad alata, lisas välisminister, ja ka välispoliitika toimub pidevalt evolutsioon. Keegi ei või praegu ennustada, mis selles osas juhtub tulevikus.

USA ja Puna-Hiina vahel suhte loomiseks käib, muide, USA-s juba mõnda aega propaganda. Hiljuti peeti liberaalide-vasakpoolsete sellekoosse organisatsiooni suurlõuna, millest võttis osa umbes 3000 inimest (20 doll). Peagu kõik kõnelejad nõudsid Tšiang-Kaisheki asendamist USA poliitikas "eesistuja Maoga". Otseste KGB agentide kõrval (V. Pavlitsenko) viibisid seal ja võtsid sõna ka senator E. Kennedy (kes nõuab ka Castro-Kuuba tunnustamist), end, ülemkohtu esimees Earl Warren, ajakirjanik H. E. Salisbury jt. Pekingi nõue, et suhelda tuleb kas Puna-Hiinaga või Taiwaniga, mitte aga mõlemaga korraga, on juba kohati tagajärki andnud. Nippon Steel, Jaapani suurim terasetootja sõlmis äri-levingu Puna-Hiinaga ja kohustus ärisuhteid lõpetama Taiwan ja Lõuna-Koreaga.

Hugo Salasoo

Dr. Salasoo 70-aastane

27. nov. tähistas Sydneys 70-a. sünnipäeva seltsitöelane ja esimese vabas maailmas asuva Eesti arhiivi rajaja ning korraldaja dr. pharm. Hugo Salasoo.

Pärast Tartumaalt. Õppinud Tartus Aleksandri gümnaasiumis, siirdus ta 1916 Tartu Kivisilla apteeki õpilaseks. Võitis oma Vabadussõja Tartu Kooliõpilaste Pataljonis. Sooritas lõpuksamid gümnaasiumis eksternina 1923 ja õppis siis Tartu Ülikoolis, lõpetades selle 1927 rohuteadlasena cum laude. Omandas rohuteaduse magistrikraadi ja töötas alates 1934 ülikoolis farmatseutilise keemia dotsendina kuni 1940, mil kutsuti haridus- ja sotsiaalministeeriumi farmatseutsaiala inspektoriks, olles hiljem farmatseutsaiala-konna direktoriks. 1940 lahkus riigiteenistusest, asutades Nõmme-Kivimäe apteegi, mille varsti rahvuslisaalisid kommunistid. Astunud 1944 põgenikutele, oli Altenstadi ja Kempeni laagri eesti gümnaasiumis õpetajaks ja Kempeni Eesti Gümnaasiumi direktoriks, kust emigreerus 1949 Austraaliasse.

1953.a. alates on ta Austraalia E. Seltseidi Liidu juhatustliige, oli liidu kooli-, noorsoo-alla korraldaja ja asutas 1953 Eesti Arhiivi Austraalias, olles selle arhiivariks tänaseini. Kui see enam Eesti Majja ei mahtunud, viidi see üle H. Salasoo majja, kus ta ehitab selleks omaette ruumi. Arhiiv on praegu meil täielikumaid vabas maailmas. Oli Sydney E. Seltsi Kultuuriringi esimees, ajaleht "Meie Kodu" kolleegiumi liige jne. Temale on anetatud Sydney E. Seltsi kuld-märk.

Juubilar on avaldanud rohkesti teaduslikke töid ja erialalisi kirjutusi, oli Eestis ajakirja "Eesti Rohuteadlane" toimetaja 1928–1933 jne. Teenet eest a netati talje 1939 E.V. Valitsuse poolt Valge Tähe teenetemärgi II ja rist.

Ta avastas Austraalias mitmeid seintundmata taimi, mis on teinud ta nime tuntuks botaanikate peres. Kuulub akadeemiliselt korp! Fraternitas Livienensis liikmeskonda.

RIIN RIVANOLI veste: RIISIKATE RIISIKO

Kui ühel viimasel nädalalõpul maale jõudsite, oli meie kaskedestune päris kollasekirju sinna kui tükid seeneharkistest.

"Kaseriisikad! Vaata, Aadam, sellised korjajame viimati tädi juures! Mäletan selgesti, just nagu algas eline!" hõiskas minna, kui olin esimese poeie vihmahõbedaid seeni palitühjama korjanud.

"Noh, nii eile see just ei olnud. Sealt tuleb ära 27 aastat tagasi, nii et..."

"See ei tähenda! See on ikkagi nagu eile, sest mul on nad haruldastest riisikates mees ja mul on hea mälu ka, muuhulgas!"

"Ehk ei ole riisikad? On ehk mürgised?" kahtles Aadam.

"Näed, mitmed on ussitanud! Uss mürgist seent ei söö. Saad aru! Need on kaseriisikad ja sellega lõpp!"

"Mõned kasvavad siin roosipõõsast all ka, ehk on hoopis roosiriisikad?"

Susi söögu seda Aadamat ja asjata oleks olnud siin veel sõnu praukida! Oigu või roosiriisikad, ega nimi seeni ei riku!

Sain seeni mitu suurt korvitiit, puhastasin ja kupatasin ja katusin sealjuures Aadamat ka meeleolul viia, et "kas mäletad, korjajame neid kahekesi metsas siis, kui me veel abieluski polnud!" Aga Aadam ei mäletanud. Mitte ühtki sellist seenekilku ta ei mäletanud. Mustikad olivad me käinud küll, aga mitte seenele.

No on aga meeslilke mälu ja vähe romantikat! Mustikad üid! See teeb ju suu mustaks!

Soolasin ja marineerisin ja õhtusöögiaks sain seenesousti riisikõrval.

"Ei ole see, mis mamma vanasti tegi", maines Aadam ja kirtsutas nina.

"Muidugi ei ole! Tuhat korda paremad on! Haput ja röökse koort hulgas, kurkumipudrit ja mustangit, sibulat, ja tili su kalleim naine oma väikse väge kääga serveerib neid sulle suure armastusega märgiks nagu 27 aastat tagasi!"

Tõstsin igale portsud ette. "Lihedad kui liimukad", torises Margus.

"Või veel, austrid, mereteod ja konnaared lähevad sulle nahka, aga ema teinud seened on liheda! On ikka häda nende lastega!"

Aadam aga pobises omaette: "Nagu tati", ja tõttas täissuuga vanaõpa poole.

Sõin üksi ja kiitsin. Tõesti head, lihtsat jumalikud! Kui olin kolme inimese portsu otsa saanud, hakkas veidi kõhe, et kui ehk tõesti oli mõni mürgine hulgas. Olu mul tarvis neid nii palju just korraga...

Nii igaks juhuks panin siis selga puhta õõsari — sellise tagashoidliku tegumõega — lugesin Mefe Isa palve, astasin käed ristide rinnale ja jäin magama. Kõige valmis.

Kui ärkasini, oli suur valge juba väljas. Kõigest oli tunda, et Aadam kõrvetas jälle putru pühja ja hea kõhvi näis olevat ka hakatmas.

Katsusin käsi ja jalgu. Liiguvad — ei mingit närvikava halvatust! Kõht ei valutanud, pea ka mitte.

"Hõissa! Ei olnud mürgised! Mul eluke sees!" langesin Aadamale kõõgis ühe kääga kaela ja teise-ga toppisin toidukorra — hakatuseks marineeritud seeni suula.

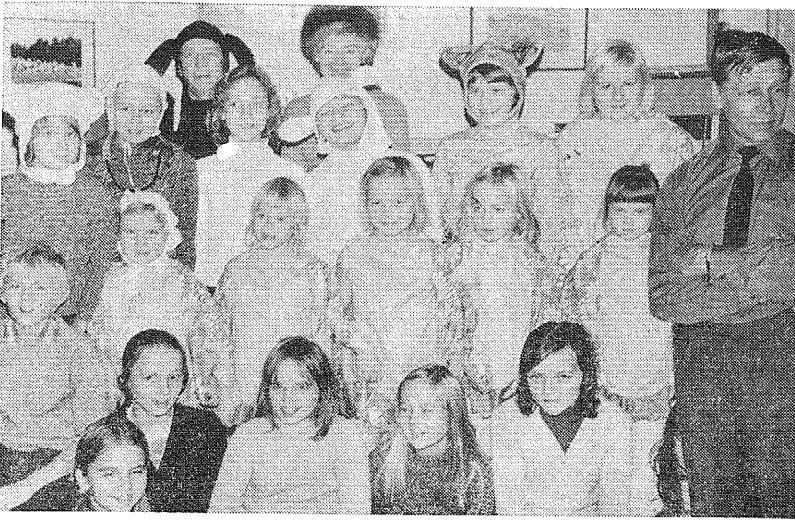
Lõunaks tegin seenepirukaid ja neid söid Aadam ja Margus parajasti portsu ära. Mitte just nii palju, kui ma ise, aga siiski omajagu ja uskuge või mitte — õhtuks olid nad mõlemad kõhuvalus ja pikali.

Ei saa minna sinna midagi parata, kui mõnede inimeste kõht head rooga ei kannata!

Ega sest midagi. Sellest ajast peale olen ma ise üksipäini täielikult seedneideid! hommikule omette seentele, lõunaks seene-kaet värskete kartulite ja hapukurgiga, õhtuks seenesousti seenepirukatega ja marineeritud seened. Sõmaajaga kui kuningal ja elu kui taevariigis.

Olen nõus iga sõbra ja tuttavaga oma mõnussid toidukordi ja riisikaid jagama — sai neid mitmed purgid täis varutud — ainult et ei mingit garantit! Elu- ja haiglakindlustus peab igapähe omal olema.

Stockholmi-kooli jõulupidu

Näitejuht ja mudilasnäidendi autor Ao Vaks (paremal äärel) oma näitlejatevõõga muinasmängus "Viimane rong Ti-di Tutelaast". (EPL-foto Tippo)

Stockholmi Eesti Algkooli JÕULUPIDU toimub pühapäeval 12. det. 1971, Skanstulli gümnaasiumi aulad, Bohusgatan 24-26.

Kas teate — mudilased, suured ja väikesed?

Et kuski kaugel, kaugel suurte mägede rüüpes, kummaliste pöösaste ja lilledes keeltes, asub imelik muinasjuttu raudtee jaam "Ti-di Tutelaast".

Selle jaama ülema ei ole maja, vaid ta elab ühes raudtee rongi vagunis. See on ilus aga isemoodi vagun, suurte akendega, millel toreda värvilised kardinad ees, ühe-vaguni otsa ette on seatud madal trepp — siit viib üks sisse, üksse kõrvale, on ka kell ja kirjakast, kirjakasti peale on kirjutatud "Ti-di Tutelaast". Jaamileem Pussi — see on nimelt tema, Pussi, kes elab selles toredas vagunis.

Kõrgel mägedes on alanud talv, lumetormid lähenevad — sellepärast sõidab viimane rong just täna, enne lumetormi "Ti-di Tutelaast" — viimane rong reisijatega, kes kõik soovivad sõita alla orgu jõulusi pidama, kes jõulu-laadale, kes kõik juurde — jah, igal ühel Ti-di Tutelaast elanikul on all orus midagi väga tähtsat ja väga hädalist jõuludeks korraldada, sellepärast tahsid nad kõik korraga sõita selle viimase rongiga!

Igaüks teadis ju, et järgmine rong

Kaks teatrit ka Torontos

TORONTO (VES) — Torontos on välja kujunemas, kuigi mitte veel ametlikult kaks teatrigruppi. Esimesse gruppi kuuluvat Kaarli Sõõdor oma perekonnaga, Lydia Voru, Edgar Kink jt., kuna teise gruppi eesotsas seisvat Riina Reinik oma mehe Rudolf Lipu ja tütre Tiina. "Reiniku-Lipu teatrisse" olevat uutustunnetena kaasa haaratud ka ligemale kümnekond aastat eesti teatrilust eemal seismud Valde Andre ja Rein Andre.

Et viimased eesti teatri püsimisele omapoole kaasabi ja koostöö-käe ja koostöö-südamet on andnud, sellest tunnevad kõik vaimelamult rõõmu ja headmeelt, soovides, et Andre ja Lippude "abieliu" kaua kehtaks ja karidele ei jookseks.

Torontos peetakse tõenäoliselt, et 1972 ülemaalimisel Eesti Püevadel esinevad mõlemad Toronto teatrigruppid. Samal ajal on Eesti Kultuurirahvaga Kanadas ettepaneku teinud Pinn-Stuudiole Stockholmis esinemiseks ja USA-stiil olevat üks amatöörgrupp sõitu Torontosse sel puhul kavandamas.

alla orgu lähed ailes — tule... ke...

Nõnda algab muinasmäng

"VIIMANE RONG RI-DI TUTELAAST"

mudilastele, mille on kirjutanud ja lavestanud Ao Vaks. Tantsud — Anne-Mari Horm-Asker; laul — Harri Kiisk; dekoratsioonid — Roman Väli; kostüümid — Oitme Vaks; tehniline heli- ja muusikaefektide kujundaja — Madis Gering. Tegelas pere — algkooli õpilased pea kõikidest klassidest, ka I klass on seekord kaasa!

Tegelased on: Kar-lips — pakikandja, Emand Tok-Tok oma pojakesest; Sipp, Siip, Sibilip, Pipp, Piip ja Piibilipuga, proua Mirri-Mäü pojakese Nurriaga, noorhärnad Opa ja Hop, rändkaupmees Kilbi Kondrat ja lõpuks "Ti-di Tutelaast" jaamaleem Pussi.

ERN telefonid

Balti Komitee, Balti Arhiivi ja Balti Instituudi uus telefoninumber on 21 31 47. Arsenalsgatan 1 töötaval asutustel on seega järgnevad telefoninumbriid: Eesti Rahvusnõukogu — 20 60 88 (2 aparati AT süsteem), Balti Komitee — 21 31 47 (2 aparati AT süsteem), Teataja — 20 70 61 (2 aparati) ja Balti Hum. Ühing — 11 01 66 (2 aparati). Arsenalsgatan 1 töötavatele isikutele helistamisel palutakse edaspidi kasutada järgmisi numbreid, kusjuures kahte aparati omavatele isikutele helistada kõigepealt alt. 1 ja kui see on kinni, siis alt. 2. Arvo Horm (2 aparati) — alt. 1 — 21 31 47, alt. 2 — 20 60 88. Kalju Lepik (2 aparati) alt. 1 — 21 31 47, alt. 2 — 20 70 61. Hilda Marand — 20 60 88 (sellel numbril saab ühendust ka: hr. Eller, pr. Linke, pr. Ilmjärvi), Ilmar Rebane — 20 70 61. Teataja toimetust ja talitust — 20 70 61, pr. Helmi Mäelo ja pr. A. Rubulisi (Balti Hum. Ühing) 11 01 66. Need numbrid on soovitatavad oma tähtsustuse kanda.

Kaetud nägu

LOS ANGELES (VES) — Kalifornias, Glendale's ilmuu usuline kommunismivastane võitlusliikumine — "The Voice of Martyrs" toob oma novembri esiküljel foto ühest vanemast naisest, lugemas piiblit. Pildil on allkirja: Tema Piibel on 100 a. vana — ja veel, et foto on saadud kommunistlikust Eestist, Lissaboni raadiosaatja "Radio IBRA" eestikeelsele usulisele saadete kuulaja poolt. Toimetust on saaja isiku kaitselise Vene okupatsioonivõimude KGB eest foto poolt nägu kaetud kinni, mis naise teeb tundmatuks.

Miilitsat abistavate rahvamalevate tööst

Kuritegevuse kohutav tõus oli see põhjus, et 1949 loodi Nõukogude Liidus miilitsale abiks vabatahtlikud rahvamalevad, et "pidada" tõhusamat võitlust amoraalsete ja ühiskonnavastaste ülestumiste vastu. Malevate töö põhinevat vabatahtlikkusel ning töötajad võtavad avaliku korra kindlustamisest osa tasuta ja tööst vabal ajal. Nii on siis ka see üks süsteemi võte inimeste ekspluateerimiseks. Mida üks rahvamaleva endast kujutab, sellel võimaldab teatava ülevaate saamise brošüür "Kõrvuti miilitsaga" (Tallinn 1971, autorid: M. Belajev ja N. Ivanov), milles esitatakse "Pildikesi" Tartu linna vabatahtliku rahvamaleva tegevusest.

Tartu linnas esinevat üldse 45 vabatahtliku rahvamaleva, milledest kokku 1930 inimest. Neist olevat 621 kommunisti ja 492 kommunistliku noort. Kõigi nende rahvamalevate tööd juhib linnastaap, millel komandör, komandööri asetäitja ja staabiülem. Kokku olevat sellel staabil 23 liiget. Need määrab KP Tartu Linnakomitee büroo.

Linnastaabi juures olevat kuus osakonda: propaganda- ja agitatsiooni osakond, organiseerimisosakond, operatiivosakond, alaealiste asjade osakond, profülaktiilis-kasvatustiliku töö osakond ja sotsialistliku omandi riisujate vastu peetava võitluse peetava võitluse osakond. Viimane organiseerivat kontrollkäike

ja valvekordi sotsialistliku omandi kaitselise, kontrollivat tehniliste vahendite ja materiaalse väärtuste hoidmise kohta ning organiseerivat võitlust nõukogude kaubanduse eeskirjade rikkujatega.

Linnastaabil igale osakonnale kinnitavat operatiivgruppi. Näiteks võitlevat "kolm gruppi, üldarvuga 150 inimest, riisumiste vastu. Üksteist gruppi võitlevad alaealiste järelevalvetusga. Kuid on ka grupp, kes kontrollivad passiirühmitest kinnipidamist ja kellele ülesanne on administratiivne järelevalve isikute üle, kes teevad suunkorras tööd."

Rahvamaleva komandörid olevat KP linnakomitee sekretär A. Vezikov. Üldse näitavat brošüüris esinevad nimed, et Tartu linna rahvamalevates domineerivad venelased. Mida üks malev teeb, seda näitab Tartu naha- ja jalatsikombinaadi aruanne. Üteldakse "1970. aastal korraldas malev 120 mitmesugust reidi, millest võtsid osa 809 inimest. Peeti kinni 141 avaliku korra rikkujat ja 30 sotsialistliku omandi riisujat." Lisaks iseloomustab see aruanne ka hulgitaimeist Tartus. Jutustatakse: "Rahvamalevane tegevus ennastalgavalt, kui nägi, kuidas jultunud hulgitaime lõhkusid planku, tülitusid mõõdakäijad ja püüdsid ajalehekioski ümber lükata."

Jaemüügi baasi rahvamaleva, milles 30 inimest, kelledest enamik naised, korraldas aastail 1962-1970 kokku 62 2massilist reidi, millede peamiseks eesmärgiks oli niisuguste isikute väijaselgitamine, kes elavad parasitlikult. 1969. aasta kuue kuuga tegid rahvamalevased kindlaks 29 võõrgurit, kelledest 43 suunati töölise. Rahvamalevane Savasson kammivabrikust kontrollis 1970. aastal passiirühmitest kinnipidamist üle 300 individuaalmajas.

Mida ühiskondlikust varast "riisutakse", sellest kõneleb loetelu, milles esinevad koteleplekid, vorstirõngad, värvipurgid, klaasistihhi pudeid, lubi korterite valgendamiseks, remonditehase tagavarasood, hapukoore lahjendamise piimaga jne. Kuidas kaupluses vorsti kaalu tõstetakse, seda näitab järgmine kirjeldus: "Kaupluses nr. 90 müüdi ebakvaliteetset vorsti. Kontrollimisel — ühel hommikul — avastati lihaosakonnas letti tagant tünn, millesse oli ööks vorst liiku pandud. Mitte üks ees kaks rööngast, vaid 60 kilogrammi. Kaup kaaluti üle. Tuli välja, et vorst oli kaalus 8 kg juurde võtnud. Järelikult võis müüja selle mahhinatsiooniga panna oma taskusse paarikümne rubla."

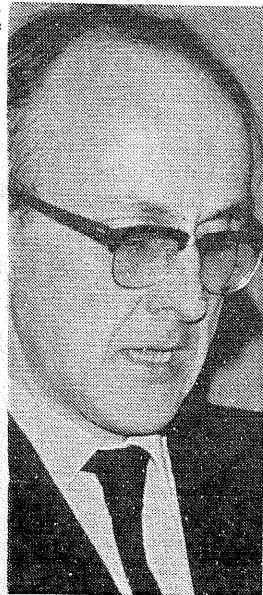
Üllatuseks esitatakse ka see fakt, et "rahvamalevased viivad miilitsasse ka need, kes püüavad välispool järjekorda takkosseda istuda." Igal kolmapäeval külastavat rahvamalevased perekondi, kus vanemad hoolitsevad halvasti oma laste eest, viibivad alaealiste juures, kes on miilitsa lastelaste arvele võetud, patrulleerivad kohtades, kus lapsend mängevad. Ka selgub, et nagu lääneski, nii ka Tartus "ühe suure tehase insener-konstruktori kuuetiiskümneaastane tütar jooksis kodust ära. Rahvamalevased tegid tütarlaste sekkumiste lõpu. Tütarlaps polnud kuus kaks nädalat. Isenesest mõistetavalt tahsid rahvamalevased tema vanematega lähemalt tutvuda ja neile teada, et nende tütar on leitud. Kuid rahvamalevastega ei tahetud rääkida — neid lihtsalt ei lastud inseneri individuaallemusse. Tütarlaps tuli suunata erikooli!"

Tartu ülikooli aastapäev Lundis

LUND (EPL) — 28. novembri ühtlalt tähistati Lundis, Grand Hotelli viiakeses saalis Eesti Vabariigi Tartu ülikooli 32. aastapäeva. Publiku kujudasid Lundis ülikooli nooremäpöle eesti teadlased ja üliõpilased samuti Tartu eesti ülikooli vanemäpöle akadeemilise pere. Aktuse ands ETS-i Lõuna-Rootsi osakonna esimees prof. Jaak Peetre, kes ka pidas teadusliku kõne matemaatikast, kui teadusest kuuks ettenähtud väliskõneleja dr. Vello Helk Kopenhaagenist ei saanud kohale sõita haiguse tõttu. E.V. Tartu ülikooli omaaegsetest õppejõududest viibid kohal prof. Julius Mägist, prof. Villem Koern ja prof. Per Wieslgren.

Matemaatika, kui teadus on umbes 5000 aastat vana, — märkis oma ettekandes prof. J. Peetre. Kuunagi varemalt ei ole matemaatika uurimusega nipaalu tegeletud, kui tänapäeval. Suurimad uurimuse keskused selleks on Ühendriikidel, Nõuk. liidul ja Jaapanis. Prantsusmaal, näiteks, tegeleb sellega ka 3000 uurijat. Aastate kestel on selle tulemusena tehtud teaduslike tööd arvud pidevalt kasvanud, mis on tõusnud nüüd ka 15000 peale aastast. Matemaatika kui teadus on arenenud suurde summe. Matemaatika on mõistetispiilinn, mis areneb sõitumata ümbritsevast maailmast. Vanemaks matemaatika distsipliiniks on geometria, mis väljakasvanud Babülooniast, arenenud Egiptuses ja kus vanas Kreekas Theoklides kujundas sellele teadusliku aluse. Sellel aga ei ole midagi ühist füüsilise maailmaga, tegelikkusega. Suuri teeneid on teiste eesrinnas selle edasiarendamisel tänapäevani teadlased Riemanni, — Kõkkuvõttes märkis prof. J. Peetre, et matemaatika areneb teadusena iseseisvalt ja oma põhimõtete järele. Sellest on abi nii füüsikale kui teistele teadustele, mis seda kasutavad.

Lundi eesti üliõpilaskonnaga poolt ütles tervitusõnu üliõpil. Juha Nõmm. Ta märkis, et iseseisvusajal eesti ülikoolil on võetud võimalus edasirendada kodumaal. Selle töö kestab edasi paguluses. Meie keel ja kultuur jääb püsima kodumaal. Sellel pinnal peame otsima kontakte tänapäeva Tartu üliõpilaskonnaga. Meie soovime maksimaalselt kõrgema hariduse omandamine emakeeles vabalt Eestis, Tartu ülikoolis. Edasi tervitas prof. V. Koern esimehena EUS-i Lõuna-Rootsi koonduse poolt kuna prof. Edgar Kant, kes on haigevoodis ja oli viimaseks rektoriks Tartu

Prof. Jaak Peetre

ülikoolis, oli saatnud tervituse teletelil.

Aktuse lõpul ütles tänusõnad esinejatele korraldajate nimel ETS-i osakonna sekretär fil. lic. Tiit Kauri, mille järele lauldi eesti hümmi. Sellele järgnes järgmises saalis ühine koosviibimine kohvilauas.

O.V.

Leinateateid

Lutonis, Inglismaal, suri 6. novembril Eduard Paisuts, sünd. 16 detsembril 1919 Kirbla, Läänemaal.

Leicesteris, Inglismaal, suri 17. novembril Anette Lipp, n-na Järv. sündinud 8. märtsil 1850.

Muutunud maailm, noorte kaasatõmbamine Eesti Rahvusoõukogu arutlusis

— Enakordses lahtises rahvusvahelises olukorras on eestlastel vaja jõude koondada. Eestlased on isiklikus elus rikkamaks muutunud, aga meie organisatsioonid on vasemaks jäänud. Suurem osa meie noori püüab vaid saavutada positsiooni ja teha karjääri, kohustused kodumaa vastu on jäänud tagaplaanile. Noorte osas ei saa arvata, et nad just vanemate soovi järele teeksid, kuid neil on võimalus juurde tulla ja teha kõik oma äranägemist mööda. Viga oleks uskuda, et bürood suudaksid kõik vajaliku ära teha; itaies Eesti Rahvusoõukogu üldkogu koosolekul 21. novembril tegevuskavata aruandja Willem Muld.

Ta jätkas:

Sin on hoopiski laenatav abi ja tööjaotuslikku ülesannet jaotamist vaja. Noori ei saa muidu siduda, kui et neil oleks konkreetsed ülesanded. Meil puuduvad inimesed, kes võtaksid vastu välisestidajaid ja pidevalt saabuvald külalisi. Vajame sekretäre kontaktipidamiseks eri maadega, samuti vajame ERN esindajaid ka väliskontaktides riikidesse. Järgmisel aastal toimub Stockholmis suur miljöökongress, mis annab palju võimalusi kontaktideks. Paljud noored tegelevad küsimustega, mis kuuluvad selle suurskongressi raamidesse. Siin oleks vaja kontaktivõimalusi luua eriline ERN komisjon.

William Muld kõneles ERN väliskomisjoni sekretärina. Ta juhtis tähelepanu nendele muudatustele, mis praegu toimuvad maailmapoliitikas ja kus USA—N. Vene konfrontatsioonile lisanduvad uued komponendid N. Liidu ja pikemas perspektiivis ka koonduva Euroopa näol.

— Ebaselgus, mis iseloomustab suurvõimude vahetõrget, kehtib oluliselt ka Euroopa suhtes N. Liiduga. See Bonnist lähtuv uus ida- ja koostööpoliitika, mis 1971. a. oluliselt kindlaks, võib 1972. a. uuesti aktiveeruda. N. Liit võib teha järeleandmisist nihiasti Berliini kui ka teistes valitusküsimustes, et luua eeldusi tema poolt juba pikki aastaid soovitud Euroopa julgestuskongressideks. N. Liidu välispoliitika eesmärgiks on endiselt taotleda kindlustada oma Euroopa piire, vabastada oma sõjalisi jõude sellel rindel ja saada lääne riikide otsust või kaudset tunnustust omi anastustele Euroopas. Nende taotluste tulemuseks võib olla, et balti riikide rahvusvahelise staatuse küsimused lähemal aastatel uuesti aktuaalseks.

Arvestades neid arenguvõimalusi tuleb vahel olla, et balti riikide rahvusvaheline staatus järgnevatel aastatel ei halveneks. Koostöö teiste rahvaste ekslikkustest tuleb kavatada aktsiooni ja ette valmistada materjale, juhuks kui Ida-Euroopa ja balti riikide küsimused uuesti aktuaalseks.

ERN tegevuskavas on fikseeritud töösandend Euroopas, kontaktid USA ja Kanada organisatsioonidega, üksikajalikul on käsitletud Eesti Päävade raamides saavutavaid projekte. Tegevuse osas Skandinaaviais rõhutatakse ka et koostööd teiste keskuste organisatsioonidega püütakse selgitada võimalusi eesti minoriteedile senise suurema riikliku ja kommunikaalse abi saamiseks. Antakse välja rida trükitööd, ERN büroo ratsionaliseerimist jätkatakse ja arhiivide korrademisele pööratakse suuremat tähelepanu.

OTSIDES SÕPRU JA LIITLASE
Bürojuhataja Arvo Horm andis ülevaate ERN tegevusest ja aktuaal-

**METSAKODU
UDISMAA**
POSTIARVE 694771 FALKÖPING
VABAÕHUPIIRKOND EESTI
SKAULTLIKELE NOORTELE

Willem Muld

sestest probleemidest rõhutas, et ERN kui koalitsioonikeskuse iseloom põhjustab väliskontaktides viie erineva neutraalsuse ja teatud tasakaalu põhimõtte rakendamist, mis aga tihti asetavad meid komplitseeritud probleemide ette. Need viis probleeme kompleksi on: koalitsioonipõhimõttest tulenev neutraalsus parteipoliitiliste ideoloogiate osas. ERN ülesandeks on kõigi demokraatlike voolude ja ideoloogiate juures meile sõpru võita, ilma neid ideoloogilisi ideid väärustamata. Meile on tähtsad hääde kontaktid nihiasti tsentralistide, liberaalide, konservatiivide, nihiasti föderalistide, sündikalistide kui ka nende radikalsete gruppide juures, kes respektiivsed demokraatia, omariikluse ja inimvabaduse põhimõtteid.

See neutraalne hoiak iseloomustab ERN-i ka suhtes rootsi ühiskonnaga.

Miks rootsi valitsus, riigipäev ja osalt ka parteid ei toeta avalikult ja majanduslikult balti vabadusvõitlust siin maal, on omaette küsimus. Meie ei tohi aga ütelda, et rootsi ja skandinaavia rahvas meid ei toetaks poliitiliselt ja majanduslikult. Lai skandinaavia toetajaskond annab meie tegevusele võih-olla laiemat eluse kui seda ametlikult riiklik toetus võimaldaks.

Vanuse, surma ja pensionile mineku tõttu see toetajaskond aga väheneb pidevalt. Kui nüüd rootsi riigi ja omavalitsuste toetus löu suuremal määral saabub meie hariduslikule ja sotsiaalsele tegevusele, siis seda olulisem oleks, et eestlaskond ise seda rohkem püüaks toetada meie poliitilist tegevust, kuna meie selleks riiklikku abi Rootsis kunagi ei saa. Ka rahvusvaheliste kontaktide osas on meie hoiak olnud neutraalne. Balti rahvaste rahvusvaheline positsioon on tänapäeva maailmas nii raske, et peame omale leidma sõpru ja liitlasi nihiasti riikide, rahvaste, organisatsioonide ja üksikisikute huilgast kogu maailma ulatuses. Muidugi püüame endile kõigepealt sõpru võita n. n. lääne demokraatiast hulgas. Aga UN liikmesriikidest on demokraatliku riigikorralduse vaid kõigerohkem 32 riiki, s.o. 30 prots. UN liikmesriiki-dest.

Kõik teised 80 riiki on kirju segu pool-demokraatiast, jundatest ja autoritaarsetest režiimidest. Aga ka nende mitte-demokraatliku riigikorralduse riikide valitsused, organisatsioonid ja rahvad toetavad tihti balti riikide vabadusnõudmist, on vastu N. Liidu imperialistlikele kolonialismisurvele, tunnustavad balti rahvaste nõudmist omariiklusele jne. Kuna aga autoritaarse riigikorralduse riikide arv maailmas pidevalt kasvab, siis on kõik balti organisatsioonid siin asetatud tihti komplitseeritud probleemide ette. Veelgi komplitseeritud probleemide ette asetatakse, kui balti probleemidesse suhtumist vaatleme suure arvu ideoloogiate ja dok-

triinide üha polariseeritumas maailmapildis. On olemas terve rida marxistliku ja kommunistliku ideoloogilisi liikumisi, ja organisatsioon, kes on teravas konfliktis Moskva. Osa neist organisatsioonidest nõuab isegi sotsiaalset vabadust Ida-Euroopa ja balti rahvaste suveräänsuse ja omariikluse põhimõtete respektiivset. ERN ei ole ka senini geograafiliselt külastuste ja reisikonfliktide osas boikoteerinud ega vetastanud teatud riiki, nagu see tihti eriti Rootsis on vahelduvalts moeks.

SUURVÕIMUDE HEITLUS

Välispoliitilise ülevaate andis ERN väliskomisjoni esimees ja ERN abi-esimees Johannes Mikkelsen, puudutades eriti suurvõimude heitluse sekunnd Pekingi-Hiina küsimust. Puna-Hiina poliitika on loienenud ka Euroopa suunas, eriti aga nende kommunistlike riikide abistamiseks, kes osutavad iseiseisvat joont või on täiesti eraldunud Moskvast.

Meie ei tea mida palju reklameeritud julgestuskongress arutab. Riikide piiride küsimust tahetakse vältida — eriti ei taha seda Lääne-Saksamaa, jäävad üle peamiselt relvastuse vähendamise küsimused. Hiina avamäng LRO-s näitas, et ta ei taha võtta N. Liidu algatust maailma relvastusvähendamise kongressis suhtes üldse tõsiselt. Genfis istutakse juba kümme aastat ja räägitakse aatomrelvastuse ja relvastuse piiramisest. Koosolekuid on peetud juba ligi 350 aga palju edasi ei jõuta.

Euroopa küsimuste tuumaks on Lääne-Saksamaa suhted oma Ida-naabritega. Mõeldud on aasta on selleski suhtes olnud väikeste sammude astaks. Moskva avaldab mitmete tunnuste kohaselt Ida-Berlinis teatud survet, et läbirääkimisteks edasi jätatakse, kuna ka kogu julgestuskongressis küsimus sõitub kokkuleppele Berliini osas.

EEC laienemisele tekib maailmas uus neljas majanduslik ja poliitiline võim keskus 250 miljoni inimesega, mis elanike arvult on suurem ja võimsam kui USA ja N. Liit.

EEC toodab enam terast ja autosid kui USA ja N. Liit. Energia alal on USA esis, aga EEC ütleb N. Liidu ja Jaapani. Poliitilisel alal aga puuduvad seni organid tubevaks koostööks, välispoliitiliste ja sõjaliste küsimuste koordineerimise on siiski päevakorral. Rootsi soovib koostööd Euroopaga, aga ei taha oma neutraalsed tõttu otseselt EEC liikmeks astuda. Neutraalsed sunnib Rootsit tegema suuri kulutusi kaitses. Rootsi on maailma relvastuskulude osas neljandal kohal per capita — 762 krooniga.

ERN JA EESTI PÄEVAD

ERN Eesti Päävade toimkonna esimees Aksel Mark andis ülevaate koostööd selle aktsiooniga, esitades mõningaid kriitilisi seisukohti, kuid konstateerides, et koostöö Eesti Päävade Rootsi komitees on üldiselt läinud rahuldavalt.

ERN esindajad on olnud seisukohal, et Eesti Päävadele kuidagi tagaplaanile ei nihkaks välispoliitilise ja välisseisutustõõ aspektid. Oluliseks võimaluseks siin on Rahvuskongress.

Selle kavandamise osas on ERN juhatus eraldi oma seisukohad. Peakomiteele saanud. Meie soov on olnud, et kõik organisatsioonid ühtlase alusel saaksid Rahvuskongressil esindatud ja mingisuguse organisatsioonide privilegerimist ei esineks.

Peale jooksva informatsiooni ka Rahvuskongressist osavõtmine ette-

RAAMATURIIUL

"JONATAN, KADUNUD VELI"

Eesti Kirjanike Kooperatiivi kirjastusel ilmus hiljuti B. Kangroli "Joonatan, kadunud veli", kaheistkümmes romaan ta sulest. Pärast Tartu-tükkil lõpetamist pöördub autor oma uues teoses ühte väikelinna kolmkümmend aastat tagasi, jälgedes ühe kooliklassi saatust kuni tänapäevani välja. Kogu tegevus on surutud ühele ainsale päevale, mil peategelane pöördub tagasi oma vanasse koolilinnas ja teeb seal kaasa oma lenu kokkutuleku, aga hoopis muutunud olukorras. Maal valitseb nüüd diktaatorrezim ja ta on tulnud ilma ametivõimude loata, arvestades jga silmapilki arreteerimisega. Järgest kasvava pinge õhkonnas avaneb nii mineviku panoraam ja peategelase isik kui ka omaaegse põlvkonna vaimne pale, sel ajal kui karm tänapäev ikka rohkem tähelepanu enesele kisub.

✓ Sõdetäljes sündis Mare (n-na) Elver ja Douglas Greenlie tütar.

TULIMULD NR. 3

Äsja ilmus Lundis "Tulimulla" 22 aastakäigu nr. 3. Selle sisust mainilagu kõigepealt mälestuskirjutusi meie vanameistris Karl Ast-Rumogressidit Orvo Asti ja Nall Jürm sulest. Muu sisu haarab seekord teatri, kunsti ja kirjanduse valda. Rein Andre kirjutab Riikliku Lavakunsti Kooli 30. a. juubeli puhul, Hanno Kompus vaatleb A. Rannitit kunsti tõlgendajana. Valev Uibopuult on pikem, selles numbris poolelajav "Müüti ja tõde ilukirjandusliku loomingu psühholoogist", viies lugejat sellesse komplitseeritud probleemide valda. Edg. V. Sake kirjutab Pen-klubi kongressidest, Ants Oras vaatleb B. Kangro hulet ta kogumiku "Minu nägu" ilmutamise puhul, Johannes Karp käsitleb Arno Raagi mälestusi "Kõuepilvede saatel" ja praegu ilmuvu lühimongraafia seeria viimaseid numbreid (P. Lindsaar, K. Lepik, A. Kivikas). Gustav Rärk vaatleb Kodumaa uurijate teaduslikke saavutusi, Vello salo refereerib eesti harastusi Itaalias.

Arvo Horm

se demonstratsioonil, kui eesti ja balti riikide vabaduse eest, mis pole ju moes.

Aksel Mark: Tänaaeg kokkutulekuks peaaegu noored domineerivad. Vanade noorte probleemide selliselt arutades peletame vabalt noori ära. Iga generatsioon peab siiski ise oma probleemid korraldama. Noored tulevad arvavastasti endiga toime. Probleemiks meile on pigemini: kus on vabad? — tuhanded neist ei ole kaasa meie tegevusega. Peame kontakti otsima ka vanema generatsiooniga, kes on kõrvale jäänud.

A. Küng: Noored on alati üllatud vanema generatsiooni suhtumises kontaktidesse kodumaa. Eesti kultustamine on parim meetod, kuidas aktiveerida ja juurde tõmmata noori. Siis kodumaa külastanud eesti noored on saanud kõige tubevama annuse eesti identisusest. Nad tulevad tavallisel Eestist tagasi uuesti ärganud hääde ja veendumud eestlastena. Miljöökongressil on eriti sobiv demonstratsioon balti vabaduse eest. Kavatame seda teha riigipäeva eest Stockholmis kui ka Malmö.

V. Kotsar: Eesti külastamine pole nii lihtne probleem kui Küng arvab. Nii meid kui ka meie lapsi arvestatakse kodumaa vene jurisdiktsiooni alla käivateks. Peame omale teadlikud, et kodumaa oleme vene kodanikud kõigest sellest tulevast järeldustega. On teada, et rootsi võimud ei saa anda meile siin mingit garantiid. Kodumaa külastajad tahetakse tihti muuta ka vene agentideks.

A. Küng: ERN ülesandeks ei ole külastamist propagandida, aga mitte ka selle vastu võidelda. Risk külastamisel on olemas, aga mitte suur. Kui räägime kodumaa külastuse vastu, siis teeme seda tihti pagulasperspektiivist lähtudes, mitte tõelikest eesti rahva huvidest lähtudes. Kodumaa eestlased soovivad meie külastust. Kontaktid on vastukaaluks vestestamisega. Praegu on Eestis 32 prots. elanikke mitte-eestlased, aastakümne lõpul arvatavasti üle poole. Selles olukorras on vaja kodumaa ni palju kontakte kui vähegi võimalik.

valmistamise on ERN toimkond kavandanud poliitilise ringreisi, millega haaraks olulisi poliitilisi keskusi Kanadas ja USA idarannikul.

Läbirääkimiste al puudutati välispoliitilisi probleeme. Eesti Päävade seotud küsimusi, noorteprobleeme ja ka kodumaa külastamist. Kokkuvõttes ütlesid sõnavõttajad:

V. Kotsar: Hiina tubevust on üle hinnatud, eriti arvestades selle praegust relvastustaset. Hiina on eriti nõrk transportvalendite osas, veoautode arv on väike arvestades suuri kaugusi ja pikki piire. Tundub ebarealne, et Hiina lähedas tulevikus võiks rünna Venemaa.

J. Mikkelsen: Hiina on siiski suur maa ja omab kaalu, mis ühe suureneb. Ta on suutnud ka mõned probleemid paremini lahendada kui teised massrahvastikuga Aasia maad.

V. Tauli: Raske on aru saada, mida Muld noortelt nõuab. Siin on noori, kes seigistustööd alal on teinud rohkem kui organisatsioonid kaheksa kümnendi aastaga. Noored soovivad siiski midagi muud, kui ainult olemasolevat büroosid aidata.

W. Muld: Geegi ei hinda alla meie noorte tihti väga silmapaistvaid saavutusi. Aga ka selles osas on tihti organisatsioonid olnud neile abiks ja org. osa ka siin ei tohiks alla hinnata. Küsimuse tuum on aga kuidas suutsi noori juurde tõmmata, neid leida ja Rootsis veel tulehundeid, kuitas kogu tegevuse amplituudi laiendada.

J. Maandi: Oluline on ka kaaluda, kas see tegevus millega ERN praegu tegeleb tõmbab noori juurde või mitte. Kui ERN soovib oma alust laiendada, siis tuleb tal ka tegeleda küsimustega, mis noori huvitavad. Probleemide osas tuleb siis ka teha valik, kaaludes: eksilvalitluse küsimused ja noored, Chiang Kai-sheki küsimused ja noored. Kui soovitakse noori rohkem siduda, tuleb tegevussuundades teha muudatusi.

W. Muld: Küsimuse tuum ei seisne siiski ei eksilvalitluse ega ka Kahe Hiina küsimuses, vaid kuidas kõrvale jäänud noori poliitilise tegevuse juurde tõmmata. Kui nad kaasa tulevad, otsustavad nad ise, milliste probleemidega nad tegelevad.

Renate Kaasik: Oleme hiljaks jäänud selliselt noorteprobleemide müradest. Et vanade ja noorte probleemid meil on selliseks kujunenud, selles olemas ju ise süüdi. Kui tulime Rootsi 27. a. tagasi, tegime kõik, et noortele anda hääd eriharidust ja saata nad rootsi ühiskonda, eesti asjade ajamise võtmele aga täielikult endi kätte. Nüüd on meie lapsel küll karjääri teinud, aga eesti asjade ajamist eemale jäänud ja meie ise olemas vanaks muutunud ja ei jõua enam. Meie noortel on siin Rootsis kõrge standard, häid kohad, kõrge palgad, suvemajad, autod, paadid. Noortel on tihedavaheline sotsiaalkontaktid läbikäimine, aga nendel kokkutulekutel ei arutata pea kuni eesti ega balti probleeme. Pigemini marsib tänapäeval meie noormõie teise moosoleva maa vabadu-

Leinateateid

Malmös suri 25. novembril õigusteadlane Ilmar Kasemets, sünd. 29. juulil 1906 Paldiskis. Ilmar Kasemets oli iseseisvuse ajal E. V. konsulaarteenistuses.

Lethbridges, Alberta provintsis, Kanadas, suri 12. novembril August Suits, sünd. 15. detsembril 1890 Kärdis, Hiiumaal.

Melbourne'is Austraalias suri 16. okt. Pauline-Marie Kivimägi, sünd. 4. sept. 1905 Narvas.

Armast kaasmaalast

Liidia Tohv'i

mälestavad

pererkonnad:

E. VANAAUS

J. TUI

A. RAHNEL

D. KULL

LEIDA TAMM

JAKOB SALV

Armast sõpra

Edgar Kalmar'it

leinavad

LUISE ja EVI

Avaldame südameilku tänu kõigile, kes meie auliget

Hans Luik'i

tema viimsele teekonnale saatma tulid ja tema põrnu kaunistid lilled ja pärgadega ehtisid.

PÕHJALATUTRED-KALF'IT

POEG LIPKOND

Armast abikaasa, ema ja vanaema

Aliide Marie Mikkov'i

mälestavad vaikes leinas tema 1 surma-aastapäeval 8. detsembril

ABIKAASA

LAPSED

LAPSELAPSED

Sõnaduall

Algus lk. 1

pekteerivat "ausaid USA-sse asunud Balti emigrante". Sellega vihjati Vene kaasaajajatele USA-s. Kõneleja esitas lõpuks küsimuse, et kes on USA-d palunud kõnelda Leedu, Läti ja Eesti eest.

Der' askit õnnitles tema esinemise ja kolme väikerahva kaitsmise pärast Iraagi esindaja. Ka rida teisi esindajaid jagasid Iraagi seisukohta.

Tsbehihi esindaja pidas Derwinski esinemist teiste meade sisesajuse segamiseks.

Derwinski' tuli kahel päeval kolm korda sõna võtta Vene demagoogidele vastamiseks. Venelased katsusid oma olukorda päästa meenutamisega, et nad arvanud süüdistuste perioodi lõppenud olevat ja et uutele läbirääkimistele teede on alus pandud.

Derwinski vastas neile, et enne üksikõik milliseid läbirääkimisi peavad olema selged poliitilised faktid. Venega on aga lugu nii, et nende "faktid" alataks muutuvad, nagu alataks muutub isegi nende ajalugu!

Et 10. a. tagasi USA-d külastanud populaarsete N. Vene juhtide nimesidki ei leidu enam nende ajaloos. Ta tuleb venelaste meelde Molotovi-Ribbentropi kurikuulsat pakti ja käisat "ähemait" ka okup. Balti vaariikide rahvaste traagilisest tänapäeva, avaldades lootust, et toimuval vaialele dkaasa aitavad Eesti, Läti, Leedu ja teiste N. Vene vähemrahvaste enesemääramise õiguse saavutamiseks.

Mag. Elmar Laisk, kes töötab matemaatika ja füüsika lektorina Sydney Macquarie ülikoolis, sõitis teadusliku stipendiatadina USA-sse Kalifornia ülikooli Berkleys, kuhu ta jäib aastaks. Peale selle siirdub ta Stanfordi ülikooli Elektroonika laboratooriumi, mis on üks juhtivamaid keskusi holograafia alal. Siis jääb ta lähemaks ajaks Massachusettsi tehnoloogia instituudi juurde Bostonis.

Tagasiteel koju 1972. külastab ta Torontot, Oxfordi, Helsingi ja Müncheni ülikooli ning loodab olla tagasi Sydneys juulis 1972.

Kui esineb surmajuhtum

Konsulteerige suurima usaldusega matschbürood

Thure Söderquist
Begravnings &
Eldbegravningsbyrå

Mariatorget 1

116 48 STOCKHOLM

Tel. 44 80 07, 44 89 98

Erilna:

Eestikombelised
matuseetalitused
Õppetavane valvekord

Jaana Pärnama'd

mälestab kurbuses tema 8-ndal surma-aastapäeval 9. detsembril

EMA

Aeg ruttab
Kaob kõik, mis kallis
Kuid poeg ikka
Mul valmis lähedal

Kohaliku elu

NORRKÖPING

Koostööprade koosseis

Norrköpingi Eesti Koostööprade Seltsi korraldane peakoosseis leiab aset 11. detsembril 1971 algusega kell 14.00 Eesti Kodu ruumides, Smedstugupan 13, Norrköping.

Juhul, kui põhikirjas ettenähtud liikmete arv ei ole kohaletulnud väljakuulutatud ajaks, peetakse koosoleks 1/2 tundi hiljem samas kohas, kusjuures peakoosseis on otsusevõimeline vaatamata põhikirjas ettenähtud liikmete arvule.

Päevakorras — koosoleku rakendamine, aruannete esitamine ja kinnitamine, valimised põhikirja kohaselt, Informatsioonitöökeskuskooli tegevusest ja koosoleku üleskerkinud küsimuste arutamine.

Seltsi juhatus loodab koostööprade rohkearvulist osavõttu peakoosseisust.

LUND

Tänuavaldus

Südamlük tänu kõigile headele sõpradele ja organisatsioonidele nii Rootsis kui välismaal, kes mind minu äsja 70-aasta sünnipäeval meenu pidasid nii telegraafi kui kirjade teel, samuti kinkide ja lilledega.

OSVALD VÄRSO

STOCKHOLM

Märt Raud tänab

Mu 90. sünnipäev tõi mulle õnnitlusti nii suurel hulgal, et mul käib läbi juba astuda ühendusse tevitajate kirjatel. Seepärast palun kõiki sõpru, kolleege, organisatsioone ja astusi, kes mind kirjades, telefonidega, lilledega ja annetustega õnnitsesid, vastu võtta mu siiras tänu nende riide kaudu. Tänan ka kõiki, kes kirjutustega ajalehtedes mu tähtpäeva sõbralikult meelde tuletasid. Aituma, olge terve!

Märt Raud.

STOCKHOLM

Koostööbimine pensionäridele

Koostööbimine toimub laupäeval, 11. dets. Eesti Nelipühi Kiriku ruumes, Brävallag. 11, St. Eriksplani 17-ajama lähedal. Algus kell 15. Kavas laulettakandeid, värviilm elust ja misjonitööd Tseilonil, kohvilaud. Kõik pensionärid kocs perekonnaliikmetega on teretulnud.

UPPSALA

Jüululaat

Uppsala Eesti Skantlike Noorte Sõprade Seltsi traditsiooniline jüululaat toimub sel aastal 12. detsembril, kella 14 alates, Eesti Kodus, Geijersgatan 12.

Nagu tavalliselt pakub meie restoran hapukapsaid sojade vorstide ja muu juurdekuuluvaga. Käsitöölaud, loteriid, kohvilaud. Tulge ise ja kutsuge ka sõbrad kaasa!

UPPSALA

Perekondlik jüululaat

Pühapäeval, 19. dets. kell 15.00 toimub Eesti Kodu, Geijersgatan 12 A perekondlik jüululaat, millel on kaastegevad praost J. Aunver vaimuliku kõnega, pr. Helga Nõu laulude saatjana, jõuluvana kingitustega jagajana, lapse esinemistega. Vanemaid palutakse ülesandmist laste kingituste alal teatada Eesti Seltsi juhatusliikmele kuni 15. detsembril. Kõik lapsed ja täiskasvanud on teretulnud!

ULRICEHAMN

Jüulukoostööbimine

Teretulemast Ulricehamni Eesti Seltsi ja Eesti Täienduskooli ühiselt korraldatud jüulukoostööbimisele pühapäeval 12. dets. kell 14 koguduse majas, Storgatan 28. Jutlustab õpetaja O. Kodres.

Pärast jumalateenistust ühine kohvilaud, ettekandeid täienduskooli õpilastelt ja jõuluvana.

EESTI
KULTUURI
KOONDIS
POSTGIRO 57588

Sõnavabaduse...

Algus lk. 1

olema mingi piir, kus ei ole enam võimalik anda järele ametlikult poolt tulevate hirmutuspoliitika ees. Selleks ajakirjaniku kriteeriumiks peab olema võimalik pida vähemalt seda, et näiteks rahvusvahelist poliitikat käsitlevates artiklites peab olema lubatud tsiteerida, mida läänepoolsete juhid ja lehed mõnest probleemistikut ütlevad ja kirjutavad, kui palju tees see siis ka puudutaks meile nii tähtsa idapoolse naabri samme.

Kui see ei ole enam võimalik, on riigis ajakirjanduse vabadusest lõplikult põhi ära.

Sel taustal peab Moskva kevadist Baltikumi-noti pidama kõige hämmastama panevama sekkuamiseks iseseisva maa asjadesse. Eriti hämmastama panevaks teeb kogu sündmuste sarja see, et Soome riigi ametlik juhtkond toetab Kremli katseid surve avaldamiseks. Löögis vöö alla tuleb aga pida seda, et ka suurem osa riigi ajakirjandusest laulis samas kooris kaasa.

Nimetatud artikkel valgustas ja ainult seda, missugust poliitilist huvi läänes tuntakse Balti küsimuse suhtes. See sisaldas läbisegi ainult tsitateeritud reaktioonidest asjale. Selleks peab veel siin maagilise võimalusi. Informatsiooni jagamine rahvasvahelise poliitika sündmustest ning läänepoolse mõtteviisi ja taotluste esitlemine on hoopis teine asi kui erapoolete mõiste. Siit maalt ei leidu kindlasti ühtki poliitilist gruppi või indiviidi, kes opaneriks maa ametlikule erapoolete liinile ja poliitikale. Kuid erapoolete mõtteid ei tohi unustada üheski suunas Riik kurbuse ringkond, kes soovivad usinalt näiteks Ühendriike, kuid ükski välisminister ei ole tõsnud oma manitsevat sõrme nende ringkondade vastu. Selles mõttes Soomet ei saa pida vähimajal määrat erapoolete riigiks.

On kurb, et erakonnaelu juhtide ja riigivõimu poolt toetatavate ajakirjanduse juubelilaast sõnavabaduse piiramisele sihtivaid tagurlike plaane. Sõnavabadus on meie maal ka muidu vähenenud vahatahtliku ja hüsteeriliselt kaugele viinud enesetsensuuri tõttu.

Ka kõige tagasihoidlikumad seisukohavõtted isamaaluse ja soomluse poolt võivad viia surve avaldamisele, isegi töökoha kaotamisele. Normaalse informatsiooni jagamise eest saab äärmise parempoolse või muidu hädasõitliku mehe templi.

Üle riigi on äratanud tähelepanu ka Eesti Soome poliitilise kolmnurki "Vanha masi" juhtum. On peegu võimatu kujutleda, et erakonna juhtkond või oma maa taustal olevad ringkonnad oleks sulgenas soome eluviisi ja parempoolse hääks eriti väärtuslikku tööd teinud toimetaja suu ja süle. Mõningatele ringkondadele.

E.V.aastapäev

Folkets Husis

E.V.-54-a aastapäeva tähistamine Stockholmis toimub pühapäeval 20. veebruaril kell 13.00 aktusega Stockholmis Rahvamaja (Folkets Hus) i Stockholm — Barnhusgatan 12—14 kongressi-saalis.

Teatavasti on Stockholmis Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel peetud igal aastal Kontsertmaja suures saalis. Kuna Kontsertmaja on ümberhitamist tõttu suletud, tuleb erakorraliselt aastapäeva tähistada üliühendatud saalis. Teatavasti korraldab Kontsertühing ka oma kontserte selles saalis.

Aastapäeva aktuse pääsmend tulevad müügile kaiks nädalat enne aastapäeva Eesti Rahvusfondi büroos (tel. 21 81 18) ja teistes tavalistes müügikohtades, mis teatatakse hiljem.

Aktus toimub Eesti Rahvusfondi korraldusel koostöös teiste organisatsioonidega. Hiljut toimunud organisatsioonide vahelisel nõupidamisel vahetati mõtteid aktuse kava suhtes.

dele ei nä jälle kord meeldivat, ees, et maa asjades levitatakse normaalset informatsiooni.

Määravatel kohtadel olevad isikud on ära hirmutatud. Osavalt juhtlud torketaktika annab suurepärasid saaki. Hirmu filosoofia jätkab omavõidukäike. Sel teel on jõutud juba liig kaugele.

Rahva vaimne selgroog ja moraali on taotumas. Ministrite ja koalitsiooni diktaadi poliitika toetusel Soomes kõrvaldatakse juba isegi õpikute objektiveet ja faktilist informatsiooni. Ainult kommunistide poolt aetud idapoolne tõlgitus on enam võimalik hääks kiita.

Tuleb teha üldiselt teatavaks, et sõnavabadust ja eduskaatut normaliseeritakse siin maal täie hooga. Kas ei oleks juba aeg paljastada rahvale, mis on see kriis, mis nõuab sellistaolisi tegevusi? Normaalises olukorras ei tohi kiita hääks seda, et kodanikud jagatakse mingi salajasel informatsiooniga ja teaduse alusel ei me, teise ja kolmanda klassi kodanike ja kõige kangemad isama mehed katsutakse temeldada täiesti kõlbamatuteks ketseriteks, riigi julgeolekule hädasõitlikeks lahkuslihteks.

Tuultud ja teenetrikas peatoimetaja kirjutus mõned aastad tagasi oma artiklis, et "kui me sellest ebausa ja poliitilise pseudousu võrgust tõesti suudame veel kord normaalsele demokraatialle tagasi pöörduda, meie peame tegema enesele õpikult ja absoluutselt selgeks, et läbielatu taolise ajajärku ei pöörduta sel maal enam kunagi tagasi". Sõib küsida, missugune on olukord tänapäeval?

Eelpool nimetatud Uusi Soome poliitiline kolmnurk on lehe poliitiline toimetaja, fil. mag. Sakari Talvitie. Tema poliitilised visted kaotati sügise alguses, kuid ta jäi oma kohale edasi.

Vihje ministrite ja koalitsiooni se diktaadi poliitika tähendab paari juhtimist sülgse jooksul, kus oia ühest mateaduse õpikust keelati koalitsionuse poolt ära pärast seda kui kommunistliku partei stalinistlik ablesneme Taisto Sinisalo oli esitanud küsimuse selle kohta eduskuntas ja kus Helsingi uue kontsertmaja avamisel mängitavaks kavatsed muusikateos keelati ära pärast seda kui stalinistlik rahvasaadik Mirjam Vire-Tuominen oli selle kohta esitanud küsimuse eduskuntas.

Nimetatud õpikust, mis oli Soomes kõige rohkem kasutatud mateaduse õpik, kõrvaldati mis koht, kus töölesneme raamides esitati küsimus, missugused enne iseseisvat riigid kaotasid pärast teist maailmasõda oma iseseisvuse ja muutusi N. Liidu osariikideks.

Teos, mis pidi kantama ette uue kontsertmaja, Finlandimaja, avamisel, oli tsehhil põgenikust komponisti Noveki komponeeritud kantaat Jan Palachi mälestusele. Oli mõeldud, et Sibellus-Akadeemia korraldaks selle kooriosa, kuid nii pea kui tuli teade küsimuse esitamisel eduskuntas, võttis akadeemia juhatus oma varajasema positiivse otsuse tagasi. Nii Sinisalo kui ka Vire-Tuomineni küsimustes esitatud mõtetele suhtus tookordne haridusminister Jaakko Riiälä positiivselt.

Saunahuvilised!

Eestlaste poolt aboneeritud Soome

saunas on veel ruumi mõnele saunahuvilisele. Saun asub Ärsta.

Sauna kasutamise aeg igal laupäeval kell 14—18.30. Lähemad

andmeid saab Hansumil — tel.

42 20 40, peale tööaega 91 15 30 või

Ormuselt — tel. 91 53 27.

Boräsi Eesti Selti Naisring korraldas 27. nov. kohaliku Koonduserekkonna ruumides eesti mardipea rohke publikuga. Naisringi-daamide rikkalik käsitöö-loterii müüdi kiirelt läbi. Pildil õhtu korraldajaid — proudad Veervald (käsitöö juhataja), Tamm (esinaine) ja Aarne (sekretär). (EPL-foto Kõster)

Sõjaline algõpetus uus õppeaine Eestis

Uueks õppeaineks kõikides kodumaa üldhariduslikes koolides on sõjaline algõpetus ja sõjalispatriootiline kasvatus. Viimatinimetatud aine on kommunistliku kasvatusel kõrval tähtsusega teine pedagoogiline ala, mis haarab kõik õppetunnid.

Ajalehes Nõukogude õpetaja rõhutatatakse, et sõjalis-patriootilise kasvatuses peab olema keskselks ülesandeks sisemine ja väline ettevalmistus kodumaa kaitseks. Möiste "kodumaa" all mõeldakse N. Liitu üldiselt.

Sisemine ettevalmistus eeldab seda, et noor oleks oma veendumuste poolest valmis kodumaa kaitsma, väline ettevalmistus eeldab muudugi, et noored oleksid võimelised seda tegema ka füüsiliselt, omades vastavalt teadmisi ja oskuseid.

Sõjalise algõpetuse tundide kõrval peab sõjalis-patriootiline kasvatus hõlmama kogu õppe- ja kasvatusaasta. Märgitakse, et kõigis õppetundides peavad õpetajad aines peituvaid võimalusi kasutama õpilastes nõukogude patriootismi kasvatamiseks.

Näiteks peavad õpetajad muusika alal õpetama noortele laulu- ja kehalise kasvatusõpetajad omakorda hoolitsevad selle eest, et õpilased omandaksid head rühti, teeksid korraldliku rivi, õpiksid raporteerimist ning omandaksid ja sõja-

lisi rakendusalasid. Näiteks graanaadiheitmist.

Rakendamist leiab ka kooliraadio, mis annab saatesarja kuulsatest vene väejuhtidest. Saated toimuvad kord kuus. Tähtpäevadeks peavad õpilased koostama sõjalis-patriootilise sisuga stende.

Noormehed nendest klassidest, kus tunnikavas sõjaline algõpetus, peavad tegutsema pioneerirühmades riivinstruktoritena. Loengutest on kavas: Marksism-leninism õiglastest ja mitteõiglastest sõdadest, KNPL programm N. Liidu relvastatud jõududest, Kodumaa kaitsmine nõukogude kodaniku aukohusena, Ameerika imperialismi sõjalise doktriini agressiivsus jne.

Omaette peatüki sõjalise algõpetuses ja sõjalispatriootilises kasvatuses moodustab kohtumine sõjaveteranidega ning väeasade kasarmute külastamine. Kõikides koolides tähistatakse muudugi N. Liidu armee ja sõjalaevastiku päeva.

Igas üldhariduslikus koolis peab olema üks õpetaja, kes juhendab ja koostööst sõjalis-patriootilist kasvatusaasta. Sõjalis algõpetust annavad sõjaväelased, kusi juures rühutatakse, et õpetus kui selline aitab noorukeid ette valmistada sõjaväeteenistuseks ajateenijana pärast õpingute lõpetamist.

Ajalehes Nõukogude õpetaja aga märgitakse, et esialgselt teeb koolidele raskusi väljaajpeks vajalike ruumide puudumine ja osalt ka ruumikitsikus üldiselt.

Ürituste kalender

Eesti Kultuuri Koondises registreeritud üritused:

Reedel, 3. det. kl. 18.30, Eesti rahvariide ja käsitööde näituse avamine "Välis-Eesti" ruumides, Tullportgatan 174. Näitus kestab jõuludeni.

Laup., 11. det. Pensionäride koosviibimine E. Nelipühi Kirikus kl. 15, Bravallagat. 11.

Pühapä., 12. det. kl. 14, Stockholmis Eesti Algkooli jõulupidu Skanstatuli gümnaasiumi aulal, Bohusgat. 24-26.

AASTAL 1972

Neljap., 6. jaan. kl. 13, EKK korraldusel A. Murakini kunstinäituse avamine tema 80. a. juubeli tähistamiseks. Näitus kestab 29. jaanuarini.

Laup., 22. jaan. St. Eesti Meeskoori kontsert Medborgarhusi suures saalis.

Laup., 29. jaan. Teatrirahva jõuluõhtu Eesti Majas.

Reedel, 4. veebr. kl. 18, Eesti Kultuuri Koondis 10 aastat. Näituse avamine Eesti Majas kevaseks üheks nädal.

Laup., 5. veebr. EKK 10. aastapäeva pidustus Eesti Majas.

Pühapä., 13. veebr. kl. 17, EKK korraldusel Stockholmis asuvas kunstnike ühisnäitus Eesti-Majas.

Pühapä., 5. märtsil ja pühapä. 12. märtsil, Teatriteendus A. Mälu "Valgus sinu käes" — matinee Scala teatris.

Laup., 11. märts. R. Eestlaste Esinduse koosolek ja kultuuriauhinna väljaandmine Eesti Majas.

Pühapä., 19. märts. St. E. Algkooli aastapäeva ja kevadpidu.

Laup., 21. okt. A. Varma mälestus kunstinäitus Eesti Majas.

Lühiteated Ameerikast

● Esindajatekoja krediidile komitee rõhutas, et N. Vene sõjalise ettevalmistuse intensiivsus ning suurust arvestades võttes ei saa USA oma kulutusi sõjalisele kaitsele kuigi palju vähendada, määrates kaitseministeeriumile 71 milj. dollarit kulutamiseks kuni 1972. a. 30. juunini.

● 25 osariigi asuvas kiviseekavanduses lõppes 100.000 tööliste streik, mis kestnud 44 päeva. Sõekavandid saavad uue, 3 aastaks sõlmitud kollektiivlepingu põhjal palgakõrgendust 39 prots. kogusummas 1 biljon 200 miljonit dollarit rohkem kui senini.

● Ameerika Tsiviilõiguste Uniooni esitas Washingtoni distriktikohtule enam kui 12 miljoni dollari suuruse kahjutasunõudmise kohtuminst John N. Mitchell ja politsei vastu kevadel Washingtonis toimunud demonstratsioonil 1200 isiku aretreetiseks pärast.

● Tulumaksuarevestamisel perekondadelt automaatselt maha arvatav summa tõsteti 800-le dollarile iga perekonnaliikme kohta, millega riigimaks kodanikele alaneb ja riigi sissetulek tulumaksust väheneb kokku 19 miljardi dollari võrra. Otus võeti senatis vastu napi hääletteenamusega.

Leinateateid

Lethbridge'is, Alberta provintsis Kanadas, suri 12. novembril August Suito, sünd. 15. detsembril 1890 Kõrdis.

Consecon'is Ontario provintsis Kanadas, suri 14. novembril Ott Reemets, sünd. 22. mail 1907 Kloostri vallas.

● Ins. Mart Neuman, kes elab New Yorgi lähedal, käis ametiajalennates Brasiilias.

Rahvarõiva-näitus üle pika vaheaja

"Esimene ja kõige suurem eesti ja teiste balti rahvaste etnilise loomingu näitus toimus aastal 1945 Stockholmis Stadshuseti Blå Hallenis, ütleb rahvarõiva eriteadlane pr. Siiri Kandre." Selle väljapaneku korraldajate organisatsioon "Hjälp Kiriges Offer", mille esotsas seisid ka danud inseneer Arved Norén, suur eestlaste sõber. Näituse aupatrooniks oli kuninglik isik, prints Eugen.

Väljapanek oli korraldatud suurejooneliselt ja asjatundlikult linna kõige esinduslikumas saalis. Esitatid etnograafilisi haruldusi, mida põgenike oli õnnestunud kodumaalt kaasa tuua. Balti põgenike näitus sai suure tähelepanu ja imetluse osaliseks.

Ajalehtedes kirjutati sellest näitusest palju. Tookord oli sellel suur tähtsus, sest balti põgenikke ja nende probleemide tunni Rootsis vähe. Väririkkad rahvarõivad ja maitsekad käsitööd aitasid luua kontakti pererahvaga.

Rääkides rahvarõiva populariseerimisest Stockholmis toimus viimase suurem näitus Kungsholmenis sügisel 1954. See oli ühenduses kümne aasta möödumisega eesti põgenike tu-

lekust Rootsi 1944, millest kõneleb ka Jakob kiriku seinale asetatud mälestustahvel.

E.M. Produkt on korraldanud mitmeid rahvarõivaste ja käsitöö müüsinäitusi. Eesti Komitee Naissektsoon on korraldanud mõningaid välksemad väljapanekuid rahvarõiva alal oma liikmeskonnale.

Kuid eesti rahvarõiva teadlikku harrastusele tuleb uut, elu sisse puududa. Hiljuti toimus Torontos eesti naiste erikonverents selles küsimuses.

Heameelega tuleb konstateerida, et arusaamine selles suhtes järjest laieneb. Rahvatantsijad on meie rahvarõiva suurest tutvustajad. Meie rahvarõivade loobumise omandamiseks mündimistest pildade valgete kleitidega. Ja kas ei ole täiesti üks rahvarõiva värvides ja detailirikkuses särav naiskoor palju nauditavama pilti nii silmale kui kõrvale, kui ühtlases mündris esinev grupp. Sellest on aru saadud. Esimedele kaunis rõõpüürilistena on võitmas pinda. Sellega võib ka täies väärilikkuses pehme kõrval astuda abielu altari ette või kala võtta mistahes pühapäeval sündmusest. Rahvarõivaste ja etniliste käsitööde näitus Välis-Eesti ruumides, Tullportgatan 174, kestab kuni jõuludeni ja tohib huvi äratada väljapanekule poolest. Näituse kujundab esiarhitekt Liina Haamer-Waller ja väljapanek ühendab tänapäeva vana eesti rahvaloominguga.

Nixoni lennuki "meelitusnimed"

NEW YORK (VES) — Ajakiri "Union Leader" Manchesteris, olles ägedalt vastu Nixoni Hiina-politika, kutsus lugejaid üles leidma sobivat nime president Nixoni eralennukile "Air Force 1", millega president sõidab Pekingi Maole külala.

Lugejaskond oli reageerinud elavalt ja ajakiri valis nendest välja "iseloostumistavand nimeid":

Air Force 1
Ping Pong Express
Neville Chamberlain Express
Judas Jet
Go Mao, pay later!

Viimane nimi on paroodia ameerika äriloosungist: Reisi rüüd, maksa pärast!

Värvatakse turiste Eestisse

TORONTO (EPL) — Viimasel ajal on Toronto eestlased hakanud saama reklaamlehti, mis pakuvad grupireise Eestisse. Korraldajaks on üks kohalik reisibüroo ja reklaamlehed on eestikeelsed Tallinna raekoja pildiga.

Varem on kodumaa kälgjad tavalliselt reisinud kas Soome või siis lennugruppidega Rootsi ja sealt edasi Helsingisse, kust suvekuudel on laevavahendused Tallinnaga.

Praegu pakutavad grupilennud viivad otse Helsingisse ja sealt laeval Eestisse, kus grupp lubatakse viia mitmesse linna.

See on esmakordne katse suuremas ulatuses hakata arendama eestlaste turismi kodumaale, mida teatavasti eestlaste keskendumine Kanadas — Rahvusliku Välisvõitluse Nõukogu — ei poolda.

Eesti rahvariide ja käsitööde näitus

Jõulumük: Käsitööd, raamatud, heliplaadid, jõulukaardid, kalender — suures valikus.

VÄLIS-EESTI EMP

Tullportgatan 174, T-jaam Hornstull (Bergsund)

Tel. 08/84 09 55, postiaadress: Box 2171, 103 14 Stockholm

Tehke oma sugulastele ja sõpradele, kel veel puudub eesti ajaleht

JÕULUKINGITUS

tiheda kontakti näol eestlusega, mida võimaldab

EESTI PÄEVALEHT

Kinkekaarti Eesti Päevalehele saab talitusest: Box 667, 101 29, Stockholm 1 või helistades telefonil 08/21 84 46.